

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 12.1.2000
KOM(1999) 719 endelig

HVIDBOG OM FØDEVARESIKKERHED

(forelagt af Kommissionen)

INDHOLD

RESUMÉ.....	3
KAPITEL 1: INDLEDNING	6
KAPITEL 2: PRINCIPPER FOR FØDEVARESIKKERHED	9
KAPITEL 3: VÆSENTLIGE ELEMENTER I FØDEVARESIKKERHEDSPOLITIKKEN: INDSAMLING OG ANALYSE AF INFORMATIONER - VIDENSKABELIG RÅDGIV- NING.....	11
KAPITEL 4: PLANER OM OPRETTELSE AF EN EUROPÆISK FØDEVARE- MYNDIGHED.....	17
KAPITAL 5: LOVGIVNINGSMÆSSIGE ASPEKTER.....	27
KAPITEL 6: KONTROL	35
KAPITEL 7: FORBRUGEROPLYSNINGER.....	38
KAPITEL 8: INTERNATIONAL DIMENSION.....	41
KAPITEL 9: KONKLUSIONER	43
BILAG.....	44

RESUMÉ

Kommissionen betragter det som en prioriteret opgave at sikre, at EU's borgere er beskyttet af de højeste normer for fødevarer sikkerhed. Hvidbogen afspejler denne holdning. Der foreslås en helt ny strategi. Drivkraften bag det hele er nødvendigheden af at sikre et højt sikkerhedsniveau for fødevarer.

Den Europæiske Fødevaremyndighed

Det er Kommissionens overbevisning, at nødvendigheden af at sikre et højt sikkerhedsniveau for fødevarer bedst tilgodeses ved at oprette en uafhængig europæisk fødevaremyndighed. Myndigheden vil blive pålagt en række vigtige opgaver omfattende uafhængig videnskabelig rådgivning om alle aspekter af fødevarer sikkerhed, forvaltning af hurtige varslingsystemer, kommunikation og dialog med forbrugerne om spørgsmål vedrørende fødevarer sikkerhed og sundhed samt etablering af netværkssamarbejde med nationale agenturer og videnskabelige organer. Fødevaremyndigheden udfører analyseopgaver for Kommissionen. Kommissionen beslutter dernæst, hvilke foranstaltninger der skal træffes i lyset af analyseresultaterne. En europæisk fødevaremyndighed vil kunne oprettes inden 2002, når den nødvendige lovgivning er vedtaget. Inden vi fremsætter vores endelige forslag, opfordrer vi alle interesserede parter til at meddele os deres kommentarer inden udgangen af april. Derefter vil Kommissionen fremsætte et endeligt forslag til retsakt.

Fødevarelovgivning

Oprettelsen af en europæisk fødevaremyndighed skal ledsages af en bred vifte af andre foranstaltninger for at forbedre og samordne bestemmelserne i fællesskabslovgivningen, som dækker alle aspekter vedrørende fødevarer, hele vejen fra "jord til bord".

Kommissionen har allerede noteret sig en lang række foranstaltninger, som er nødvendige for at forbedre normerne for fødevarer sikkerheden. Hvidbogen indeholder over 80 særskilte aktioner, som påtænkes gennemført i løbet af de nærmeste år.

Udviklingen er gået stærkt i de seneste årtier, både hvad angår fødevareproduktions- og -forarbejdningsmetoder og med hensyn til de kontrolforanstaltninger, som er nødvendige for at sikre, at rimelige sikkerhedsnormer respekteres. Det giver sig selv, at den eksisterende fællesskabslovgivning skal ajourføres på en række områder.

Når høringerne om Kommissionens grønne bog om levnedsmiddellovgivningen (KOM(97) 176 endelig udg.) er afsluttet, fremsætter Kommissionen forslag til en ny retlig ramme. Den retlige ramme vil omfatte hele fødevarerekæden, herunder foderfremstilling, den vil indføre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau, og den vil placere det primære ansvar for sikker fødevarerproduktion hos landbruget og producenterne samt i grossist- og detailledet. Der indføres behørig officielle kontrolforanstaltninger på såvel nationalt plan som på EU-plan. Evnen til at kunne spore produkter gennem hele fødevarerekæden bliver et centralt emne. Videnskabelig rådgivning vil blive brugt til støtte for lovgivningen om fødevarer sikkerhed, medens forsigtighedsprincippet finder anvendelse efter behov. Et vigtigt punkt er evnen til at kunne træffe hurtige og effektive beskyttelsesforanstaltninger i krisesituationer, uanset hvor i fødevarerekæden krisen opstår.

Forslagene vedrørende foderstofsektoren vil tilsikre, at der kun anvendes egnede materialer i fremstillingen, og at anvendelsen af tilsætningsstoffer kontrolleres mere omhyggeligt. Desuden vil en række spørgsmål om fødevarer, herunder tilsætningsstoffer, smagsstoffer og sundhedsanprisninger, blive behandlet, og kontrollen med nye fødevarer vil blive skærpet.

Risikoen for forurening af fødevarer er kommet kraftigt i fokus som følge af den nylige dioxin-krise. Der vil blive taget skridt til at afhjælpe mangler og udfylde lakuner på de områder i den eksisterende lovgivning, hvor det er nødvendigt for at sikre en passende beskyttelse.

Kontrol af fødevarer

Erfaringerne fra Kommissionens egen kontroltjeneste, som regelmæssigt aflægger besøg i medlemsstaterne, har vist, at der er stor forskel på, hvordan fællesskabslovgivningen implementeres og håndhæves. Det betyder, at forbrugerne ikke er sikret det samme beskyttelsesniveau overalt i EU, og gør det vanskeligt at evaluere effektiviteten af de nationale myndigheders foranstaltninger. Det foreslås, at der i samarbejde med medlemsstaterne etableres et EU-netværk med henblik på at opbygge og forvalte nationale kontrolsystemer. Der vil dermed kunne tages hensyn til eksisterende god praksis og Kommissionens kontroltjenestes erfaringer, og der vil komme til at gælde fælles kriterier for kontrolsystemernes effektivitet og klare retningslinjer for deres forvaltning.

Til støtte for kontrollen på EU-plan vil der blive udformet hurtigere og mere brugervenlige håndhævelsesprocedurer ud over de eksisterende overtrædelsesprocedurer.

Kontrollen med import ved EU's ydre grænser vil blive udvidet til at omfatte alle foderstoffer og fødevarer, og der vil blive taget skridt til at forbedre koordineringen mellem kontrolstederne.

Forbrugerinformation

Hvis forbrugerne skal have tillid til, at de foreslåede foranstaltninger i hvidbogen fører til virkelige forbedringer af fødevarer, er det nødvendigt at sørge for, at de bliver informeret i tilstrækkeligt omfang. Kommissionen vil sammen med den nye europæiske fødevarermyndighed etablere en dialog med forbrugerne for at tilskynde dem til at engagere sig i den nye fødevarerpolitik. Samtidig er det nødvendigt at informere forbrugerne bedre om nye problemer vedrørende fødevarer og om de risici, som visse fødevarer indebærer for bestemte persongrupper.

Forbrugerne har ret til at forvente informative og klart præsenterede informationer om fødevarer og ingredienser, så de kan træffe bevidste valg. Der vil blive fremsat forslag om fødevarer på grundlag af de eksisterende regler. Vigtigheden af en varieret kost og den sundhedsmæssige betydning heraf vil blive beskrevet for forbrugerne.

Det internationale aspekt

EU er verdens største importør/eksportør af fødevarer. Det er nødvendigt, at vi forelægger de foranstaltninger, der foreslås i hvidbogen, for vores handelspartnere og redegør grundigt for dem. Det vil bidrage væsentligt til forståelsen af udviklingen i EU på fødevarer, hvis EU selv spiller en aktiv rolle i de internationale organer.

Konklusioner

De foreslåede foranstaltninger i hvidbogen indebærer, at fødevarerikkerhedskomplekset vil kunne koordineres og integreres bedre, og bidrager dermed til, at det højeste mulige sundhedsbeskyttelsesniveau kan opnås.

Lovgivningen vil blive revideret og behørigt ændret, så den kommer til at fremstå som en mere sammenhængende og ajourført helhed. Håndhævelsen af lovgivningen vil blive fremmet på alle niveauer.

Kommissionen er overbevist om, at oprettelsen af den nye fødevareremyndighed, som bliver et centrum for videnskabelig ekspertise for hele EU, vil bidrage til at sikre et højt beskyttelsesniveau for forbrugernes sundhed og følgelig til at genskabe og fastholde forbrugernes tillid.

Hvis forslagene i hvidbogen skal føres ud i livet, må de kunne regne med støtte fra Europa-Parlamentet og Rådet. Gennemførelsen afhænger af medlemsstaternes engagement. Hvidbogen opfordrer også fødevareresektoren til at involvere sig aktivt i spørgsmålet, eftersom det er den, som har det primære ansvar for, at fødevarerikkerhedskravene respekteres til daglig.

Ønsket om større åbenhed på alle niveauer af fødevarerikkerhedspolitikken løber som en rød tråd gennem hvidbogen. Større åbenhed vil bidrage væsentligt til at øge forbrugernes tillid til EU's fødevarerikkerhedspolitik.

KAPITEL 1: INDLEDNING

1. Den Europæiske Unions fødevarerpolitik skal være bygget op omkring strenge fødevarerregler med det formål at beskytte og fremme forbrugernes sundhed. Såvel produktion som forbrug af fødevarer er med de deraf følgende økonomiske, sociale og i mange tilfælde miljømæssige konsekvenser et centralt anliggende i ethvert samfund. Skønt sundhedsbeskyttelsen altid skal have førsteprioritet, kommer man ikke uden om de andre aspekter ved tilrettelæggelsen af fødevarerpolitikken. Hertil kommer at miljøets tilstand, især økosystemernes, kan påvirke de forskellige led i fødekæden. Miljøpolitikken er derfor af stor betydning for, at forbrugerne kan garanteres sikre fødevarer.
2. Fødevarerindustrien har stor betydning for økonomien i EU som helhed. Fødevarer- og drikkevarerindustrien er den førende industrielle sektor i EU med en årsproduktion til en værdi af 600 mia. EUR eller cirka 15% af den samlede produktion. I en international sammenligning fremstår EU som verdens største producent af fødevarer og drikkevarer. Fødevarer- og drikkevarerindustrien er den tredjestørste arbejdsgiver i EU med mere end 2,6 mio. ansatte, hvoraf 30% er beskæftiget i små og mellemstore virksomheder. Landbrugssektoren har på sin side en årsproduktion svarende til en værdi af 220 mia. EUR og tegner sig for, hvad der svarer til 7,5 mio. fuldtidsstillinger. Eksporten af landbrugsprodukter samt fødevarer og drikkevarer modsvarer en værdi af 50 mia. EUR pr. år. Når man tager i betragtning, hvor stor en rolle fødevarer spiller i vores dagligdag, og hvor stor en rolle de spiller i økonomisk henseende, må fødevarerens sikkerhed nødvendigvis være af afgørende interesse for samfundet som helhed og især for det offentlige og producenterne.
3. Forbrugerne skal have adgang til et stort udvalg af sikre produkter af høj kvalitet fra alle medlemsstater; det er det indre markeds væsentligste funktion. Produktionskæden i fødevarerindustrien bliver stadig mere kompleks. For at forbrugernes sundhed skal kunne beskyttes i tilstrækkeligt omfang, er det nødvendigt, at de enkelte led i kæden er lige stærke. Dette princip skal gælde, uanset om fødevarerne er fremstillet i EU eller importeret fra tredjelande. En effektiv fødevarerens sikkerhedspolitik skal erkende, at fødevarerproduktionen er en kompliceret kæde af indbyrdes forbundne led. Der er behov for vurdering og overvågning af de risici, som råvarerne, landbrugets produktionsmetoder og fødevarerforarbejdningsprocesserne frembyder for forbrugernes sundhed, der er behov for en effektiv regulering for at styre risikoen, og der er behov for kontrolsystemer med henblik på at overvåge og håndhæve de regulerende foranstaltninger. Hvert element udgør en del af en cyklus: Ændringer i fødevarerforarbejdningen kan betinge, at bestemmelserne må ændres, medens feedback fra kontrolsystemerne kan bidrage til at identificere og håndtere såvel eksisterende som nye risici. Hvert element i cyklusen skal fungere, hvis man ønsker at opretholde de højeste fødevarerens sikkerhedsnormer.
4. De nævnte forhold kræver således, at der anlægges en omfattende og samordnet strategi for fødevarerens sikkerhed. Dette er ikke ensbetydende med, at EU alene skal bære ansvaret for alle aspekter af fødevarerens sikkerheden, men dog at alle aspekter af fødevarerens sikkerheden skal behandles på EU-plan. F.eks. skal EU-forskrifterne kunne håndhæves effektivt i alle medlemsstater i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Ansvaret for at håndhæve reglerne bør fortrinsvis påhvile de

nationale, regionale og lokale myndigheder. Det indre marked betyder imidlertid, at ansvaret rækker ud over de nationale grænser: Alle medlemsstater har et ansvar for de fødevarer, der produceres på deres område, ikke blot over for deres egne borgere, men over for alle borgere i EU og i tredjelande.

5. Det skal understreges, at fødevarekæden i EU er en af de sikreste i verden, og at det eksisterende system i det store og hele har fungeret godt. EU-lovgivningen har siden Fællesskabets tidligste dage omfattet bestemmelser til beskyttelse af fødevareresikkerheden. Historisk set er disse bestemmelser blevet formuleret på sektorplan, men den stigende integration mellem de nationale økonomier i det indre marked, udviklingen i landbrugsmetoderne og fødevarerforarbejdningen samt nye håndterings- og distributionsmønstre kræver, at der anlægges en ny strategi som beskrevet i denne hvidbog.

EU's og medlemsstaternes fødevareresikkerhedssystemer har været udsat for et hidtil uset pres under de seneste foder- og fødevarerkriser. Kriserne har blotlagt svagheder, som kræver, at de ansvarlige myndigheder (Kommissionen, medlemsstaterne og Parlamentet) styrker, forbedrer og videreudvikler de eksisterende systemer.

6. Der er behov for at samordne og integrere fødevareresikkerhedssystemerne bedre. Derved vil man kunne afhjælpe bestående svagheder og samtidig konstruere en egentlig ramme for fødevareresikkerhed, som er førende på verdensplan, og som opfylder kravene i EU-traktaten om et højt beskyttelsesniveau for folkesundheden og forbrugerne. Selv det mest omfattende system kan imidlertid ikke fungere uden de involverede parters fulde støtte. Intet system kan fungere korrekt uden medlemsstaternes, aktørernes og tredjelandenes engagement.
7. Det er nødvendigt for EU at genskabe forbrugernes tillid til dens fødevarerforsyning, dens levnedsmiddelteknologi, dens fødevarerlovgivning og dens fødevarerkontrol. I hvidbogen om fødevareresikkerhed skildres en bred vifte af foranstaltninger, som er nødvendige for at supplere og modernisere EU's fødevarerlovgivning, for at gøre fødevarerlovgivningen mere konsekvent, forståelig og fleksibel, for at fremme en strengere håndhævelse af fødevarerlovgivningen og sikre forbrugerne bedre indsigt i bestemmelserne. Hvidbogen er en opfølgning af konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Helsingfors i december 1999.

Kommissionen betragter gennemførelsen af de foranstaltninger, der er beskrevet i hvidbogen, som en prioriteret opgave. Bilaget indeholder en detaljeret handlingsplan om fødevareresikkerhed med en nøjagtig tidsplan for indsatsen i de kommende tre år. Ifølge den nævnte tidsplan skal Kommissionen fremsætte de vigtigste forslag inden udgangen af år 2000, ligesom en moderne og kohærent fødevarerlovgivning og en ny europæisk fødevarermyndighed skal være på plads inden udgangen af 2002. Kommissionen håber på fuld opbakning fra Parlamentet og Rådet med henblik på gennemførelsen af dette ambitiøse program.

Der har allerede været omfattende høringer og drøftelser om de forbedringer af EU's fødevarelovgivning, som foreslås i grønbogen om de generelle principper for levnedsmiddellovgivningen (KOM(97) 176 endelig udg.). I denne hvidbog forelægger Kommissionen sine forslag til ændringer på området. Desuden påtænker Kommissionen som en yderligere foranstaltning at oprette en europæisk fødevaremyndighed. Kommissionen håber, at dette forslag vil give anledning til en bred offentlig debat, og at denne vil afføde en lang række velunderbyggede kommentarer. Interesserede parter opfordres til at indsende deres bemærkninger til kapitel 4 i hvidbogen inden udgangen af april 2000.

KAPITEL 2: PRINCIPPER FOR FØDEVARESikkerhed

Denne hvidbog indeholder forslag, som vil omforme EU's fødevarepolitik til et proaktivt, dynamisk, kohærent og globalt redskab, som skal tjene til at sikre et **højt folkesundheds- og forbrugerbeskyttelsesniveau**.

8. Det ledende og gennemgående princip i hvidbogen er, at fødevaresikkerhedspolitikken skal være baseret på en **integreret helhedsstrategi**. Dvs. gennem hele fødevarekæden¹ ("jord-til-bord"), på tværs af alle fødevaresektorer, mellem medlemsstater og tredjelande, ved EU's ydre grænser og internt i EU, i beslutningstagende fora på internationalt plan og på EU-plan og på alle niveauer af det politiske liv. De grundlæggende elementer i den strategi for fødevaresikkerhed, som er nedfældet i hvidbogen, (videnskabelig rådgivning, indsamling og analyse af data, lovgivning og kontrol samt forbrugeroplysning) skal udgøre et uadskilleligt hele, hvis den integrerede strategi skal kunne føres ud i livet.
9. Rollefordelingen mellem aktørerne i fødevarekæden (foderfabrikanter, landbrugere og fødevareproducenter/næringsdrivende i fødevarebranchen, de ansvarlige myndigheder i medlemsstaterne og i tredjelande, Kommissionen og forbrugerne) skal være klart defineret: Foderfabrikanter, landbrugere og næringsdrivende i fødevarebranchen har det primære **ansvar** for fødevaresikkerheden, de ansvarlige myndigheder fører tilsyn ved hjælp af nationale overvågnings- og kontrolsystemer og sørger for, at dette ansvar efterleves, og Kommissionen foretager kontrolbesøg på nationalt plan for at vurdere, om de ansvarlige myndigheder har været i stand til at opstille de nødvendige kontrolsystemer. Forbrugerne må indse, at de selv har ansvaret for korrekt opbevaring, håndtering og tilberedning af fødevarer. Dette vil muliggøre en systematisk og konsekvent gennemførelse af **jord-til-bord-politikken**, som omfatter alle sektorer i fødevarekæden, herunder fremstilling af foder, primærproduktion, forarbejdning af fødevarer, opbevaring, transport og detailhandel.
10. En vellykket fødevarepolitik forudsætter, at foderet og fødevarerne samt ingredienserne heri kan **spores**. Der skal indføres passende procedurer for at gøre en sådan sporing mulig. Sådanne procedurer omfatter en forpligtelse for foder- og fødevarevirksomhederne til at drage omsorg for, at der foreligger behørigt planer for tilbagetrækning fra markedet af foder og fødevarer, i tilfælde af at der opstår en risiko for forbrugernes sundhed. Aktørerne i foder- og fødevarebranchen bør ligeledes registrere leverandører af råvarer og ingredienser, således at man kan finde frem til kilden til et eventuelt problem. Det bør dog understreges, at en entydig sporing af foder, fødevarer og ingredienser hertil er et kompliceret arbejde, hvor der må tages hensyn til de forskellige sektors og varers karakteristika.
11. Den integrerede helhedsstrategi skal resultere i en mere **sammenhængende, effektiv og dynamisk** fødevarepolitik. Den skal afhjælpe de fejl, som den nuværende sektorspecifikke og stive politik er behæftet med, og som begrænser mulighederne for at reagere hurtigt og fleksibelt over for sundhedsrisici. Politikken skal løbende revideres og om nødvendigt tilpasses i lyset af eventuelle mangler, nye risici og ændringer i produktionskæden. Samtidig skal formuleringen af fødevarepolitikken

¹ I denne hvidbog omfatter begrebet "fødevarekæden" hele foder- og fødevarekæden.

foregå i fuld **åbenhed**, hvilket indebærer, at alle interesserede parter skal have mulighed for at deltage og bidrage aktivt til processen. Den åbenhed, som man allerede har opnået ved at offentliggøre videnskabelige udtalelser og kontrolrapporter, skal udvides til andre områder, som har med fødevarer sikkerhed at gøre.

12. **Risikoanalysen** er udgangspunktet for fødevarer sikkerhedspolitikken. EU's fødevarer politik skal være baseret på risikoanalysens tre elementer, nemlig risikovurdering (videnskabelig rådgivning og analyse af informationer), risikostyring (regulering og kontrol) og kommunikation om risici.
13. Kommissionen vil fortsat gøre brug af de seneste videnskabelige resultater ved udarbejdelsen af sine foranstaltninger til sikring af fødevarer sikkerheden. Hvordan udtalelser fra uafhængige videnskabelige eksperter vil blive tilvejebragt, og hvilken rolle det nye europæiske fødevarer agentur skal spille, behandles i kapitel 4. Kommissionen er sig bevidst, at forbrugerne og fødevarer industrien skal kunne fæste lid til, at de videnskabelige rådgivere opfylder de højeste normer, for så vidt angår uafhængighed og ekspertise, og at der er fuld åbenhed om udtalelsernes tilblivelse.
14. Hvor det skønnes nødvendigt, vil **forsigtighedsprincippet** være gældende i beslutninger om risikostyring. Kommissionen agter at forelægge en meddelelse om dette spørgsmål.
15. I EU's beslutningsproces kan der desuden tages hensyn til **andre berettigede faktorer**, der er relevante for beskyttelsen af forbrugernes sundhed og fremme af rimelig praksis i fødevarer handelen. Det undersøges p.t. på internationalt plan, især inden for Codex Alimentarius, hvad begrebet berettigede faktorer nærmere skal omfatte. Som eksempel på sådanne andre berettigede faktorer kan nævnes miljøhensyn, dyrevelfærd, bæredygtigt landbrug, forbrugernes forventninger til produktkvalitet, reel information og beskrivelse af de væsentligste produktkarakteristika og af produkternes fremstillings- og forarbejdningsmetoder.

KAPITEL 3: VÆSENTLIGE ELEMENTER I FØDEVARESikkerhedspolitikken: INDSAMLING OG ANALYSE AF INFORMATIONER - VIDENSKABELIG RÅDGIVNING

Indsamling og analyse af informationer er to væsentlige elementer i fødevaresikkerhedspolitikken, især har de stor betydning for identificering af de farer, som foder og fødevarer eventuelt måtte frembyde.

16. Der findes mange metoder og indikatorer til identifikation af problemer. Bl.a. data fra kontrol i foder- eller fødevarerækeden, sygdomsovervågende net, epidemiologiske undersøgelser og laboratorieanalyser. En korrekt analyse af data vil gøre det lettere at undersøge, hvordan farer, som man ved er forbundet med fødevarer, udvikler sig, og at identificere nye farer, hvilket igen vil indebære, at man bedre vil kunne fastlægge og tilpasse fødevaresikkerhedspolitikken efter de gældende vilkår. Medlemsstaternes rolle i indsamlingen af informationer er af afgørende betydning og skal defineres omhyggeligt.

Monitorering og overvågning

17. Kommissionen indsamler store mængder information om emner vedrørende fødevaresikkerhed. De vigtigste informationskilder er netværk for monitorering og overvågning af folkesundheden (navnlig ordningerne for indberetning af overførbare sygdomme i henhold til beslutning nr. 2119/98), overvågningsplaner for zoonoser og restkoncentrationer, hurtige varslingsystemer, informationssystemer i landbrugssektoren, overvågning med radioaktiviteten i miljøet og forskningsaktiviteter samt associerede forskningsnetværk. De eksisterende systemer er imidlertid blevet opbygget uafhængigt af hinanden, og det er derfor ikke altid, at der foretages en koordinering af de forskellige informationskilder. Hertil kommer at en stor del af de disponible informationer ikke udnyttes fuldt ud. Integration af dataindsamlingssystemer og dataanalyse bør være de to ledende principper på dette område for at få størst mulig udbytte af de bestående dataindsamlingssystemer. EU har brug for et omfattende og effektivt system for monitorering - og overvågning af fødevaresikkerheden, som integrerer alle de ovennævnte informationskilder. Den ekspertise, der findes i Kommissionens Fælles Forskningscenter vil være nyttig i denne sammenhæng.

Som det første må der indføres en procedure for løbende og daglig behandling af informationerne, således at det bliver muligt at reagere øjeblikkeligt over for potentielle farer. En sådan procedure ville dernæst sætte Kommissionen i stand til at indtage en mere proaktiv og fremsynet position. Sigtet må være at identificere de potentielle farer i en så tidlig fase, at man kan forhindre kriserne i at opstå, snarere end at skulle træffe modforanstaltninger. Dermed bliver det også lettere at planlægge en langsigtet politik og opstille prioriterede mål.

Varslingssystemer

18. Generelt fungerer det hurtige varslingsystem for fødevarer godt, for så vidt angår fødevarer beregnet til den endelige forbruger. Der findes flere andre

indberetningssystemer på forskellige områder som f.eks. overførbare sygdomme hos mennesker og dyr, animalske produkter tilbageholdt ved EU's ydre grænser, transport af levende dyr og Ecurie-systemet til udveksling af presserende radiologiske informationer. Men også her støder en integreret anvendelse af informationer på vanskeligheder på grund af systemernes forskellige formål og omfang. Endvidere er nogle områder overhovedet ikke dækket. Det gælder bl.a. foder.

Det er nødvendigt at opstille en omfattende og harmoniseret retlig ramme, som udvider det nuværende hurtige varslingsystem til at omfatte alle fødevarer og foderstoffer. Lovgivningen bør desuden indeholde en forpligtelse for alle aktører til at anmelde krisesituationer på fødevareområdet og tilsikre, at forbrugere og brancheorganisationer holdes behørigt orienteret. Der bør desuden etableres en forbindelse til andre hurtige informationssystemer. Systemet bør også udvides til at omfatte tredjelande, både hvad angår udgående og indkommende informationer.

Forskning

19. Videnskabelig ekspertise forudsætter investeringer i forskning og udvikling med henblik på udvidelse af den videnskabelige vidensbase på fødevareområdet. Under det femte rammeprogram for forskning udføres EU's forsknings- og udviklingsprojekter på grundlag af flerårige programmer. Programmerne omfatter indirekte aktioner (aktioner med omkostningsdeling) og direkte aktioner, som gennemføres af Kommissionens Fælles forskningscenter. Formålene er for det meste at forbedre det videnskabelige vidensgrundlag og dermed skabe en solid videnskabelig basis for politiske beslutninger og regulering. Det femte rammeprogram bygger på en problemløsende strategi, hvor borgerne og deres behov står i centrum. Der gennemføres især forskningsaktioner inden for avanceret fødevareteknologi, sikrere produktions- og distributionsmetoder, nye metoder til vurdering af forureningsrisici, kemiske risici og eksponering, fødevarernes sundhedsfremmende betydning og harmoniserede systemer til fødevareanalyser.

I specifikke tilfælde, hvor der er blevet konstateret et potentielt problem for menneskers sundhed, er der imidlertid ofte behov for umiddelbart at iværksætte en forskningsindsats på ad hoc-basis. På nuværende tidspunkt kan disse behov delvis dækkes af Det Fælles Forskningscenter, men det er nødvendigt at gøre det nuværende system generelt mere fleksibelt og bevilge tilstrækkelige økonomiske midler, så det bliver muligt at finansiere forsknings- og udviklingsprojekter som en umiddelbar reaktion på fødevarekriser. Der skal derfor indføres budgetmæssige og administrative procedurer, herunder regelmæssig revision af arbejdsprogrammet for forskningsaktiviteterne og specifikke og målrettede indkaldelser af forslag, for at løse de presserende problemer.

Videnskabeligt samarbejde

20. Nationale institutioner og organisationer i hele EU samler videnskabelige informationer om en lang række emner vedrørende fødevarsikkerhed under programmet for videnskabeligt samarbejde mellem medlemsstaterne, kaldet Scoop. Det er i mange tilfælde lige præcis EU-dimensionen, der mangler for at fuldstændiggøre informationerne og gøre det muligt at foretage en risikovurdering på EU-plan. Alligevel har man kun i et begrænset antal tilfælde koordineret de videnskabelige informationer for at danne sig et billede af situationen i EU. Kollation af videnskabelig information skal opprioriteres og koordineres med

arbejdsprogrammet for den eller de videnskabelige komitéer. Der bør også tages skridt til at iværksætte videnskabeligt samarbejde i tredjelande.

Støtte til analysearbejdet

21. Der er blevet etableret et system af EU-referencelaboratorier for produkter af animalsk oprindelse, som skal bistå Kommissionen og medlemsstaternes laboratorier med det analytiske arbejde. De udvikler sporingsmetoder og bistår laboratorierne i medlemsstaterne med at anvende disse metoder. Der er behov for effektiv central ledelse for at sikre, at disse laboratorier kommer til at udgøre et egentligt netværk af EU-laboratorier, som bidrager til at fremme EU-politikken. Det Fælles Forskningscenter har den fornødne videnskabelige kapacitet og den påkrævede infrastruktur til at kunne påtage sig denne opgave. Desuden bør det undersøges, om der skal oprettes EU-referencelaboratorier for nye områder.

Videnskabelig rådgivning tjener til støtte for fødevarsikkerhedspolitikken. Det er indlysende, at videnskabelig rådgivning om fødevarsikkerhed skal være af højeste kvalitet. De, der har ansvaret for at træffe beslutninger af hensyn til forbrugernes sikkerhed, må kunne stole på, at den videnskabelige rådgivning er til deres rådighed, når de har brug for den.

Den nuværende ordning for videnskabelig rådgivning

22. Ordningen for tilvejebringelse af videnskabelig rådgivning blev fuldstændig omorganiseret i 1997, hvorefter grundlæggende principper som ekspertise, åbenhed og uafhængighed har været i højsædet. Under den nuværende ordning udarbejdes de videnskabelige udtalelser af otte videnskabelige komitéer², hvoraf fem direkte eller indirekte dækker foder- og fødevarerområdet. Endvidere er der blevet oprettet en Videnskabelig Styringskomité, der rådgiver om tværfaglige emner, kogalskab og harmoniserede procedurer for risikovurdering og koordinerer spørgsmål, som går på tværs af flere sektorkomitéer (f.eks. antimikrobiel resistens). Den koordinerende opgave er særlig vigtig, eftersom spørgsmål om fødevarsikkerhed stadig hyppigere ses i helhedssammenhængen jord til bord. Komitéernes sekretariatsopgaver varetages af Kommissionens tjenestegrene.

Komitémedlemmerne udvælges på grundlag af en omhyggelig vurdering af deres videnskabelige ekspertise på netop deres felt. Som garanti for deres uafhængighed skal de aflægge en erklæring om deres økonomiske interesser.

I medfør af Euratom-traktatens artikel 31 er der på området vedrørende radioaktiv kontaminering af foder og fødevarer blevet oprettet særlige grupper af videnskabelige eksperter.

Hvad er det for en type spørgsmål, komitéerne besvarer

23. Mange af spørgsmålene vedrører evaluering af anmodninger fra fødevarerindustrien om markedsføringstilladelse i EU (pesticider, nye fødevarer, tilsætningsstoffer til fødevarer og foder). Andre spørgsmål angår specifikke sundhedsproblemer som f.eks. forurenende stoffer eller mikrobiologiske risici. En tredje kategori handler om bredere risikovurderinger; et typisk eksempel her kunne være antimikrobiel resistens.

Høringspligt

24. I henhold til en række forskrifter om fødevarsikkerhed har Kommissionen pligt til at høre en videnskabelig komité, inden den fremsætter forslag, som kan påvirke folkesundheden. I andre forskrifter om fødevarsikkerhed gælder en sådan systematik ikke, og det er nødvendigt at revidere forskrifterne for at sikre, at al fødevarerlovgivning er behørigt baseret på videnskabelig rådgivning.

² De videnskabelige komitéer dækker områderne levnedsmidler, foder, veterinærforanstaltninger med henblik på folkesundheden, planter, dyrs sundhed og trivsel, kosmetiske midler og andre forbrugsvarer end levnedsmidler, lægemidler og medicinsk udstyr samt toksicitet, økotoksicitet og miljø.

Det nuværende systems begrænsninger

25. Siden reformen har komitéerne fremsat cirka 256 udtalelser, hvoraf mange indeholder evalueringer af et større antal enkeltstoffer. Det er blevet åbenbart, at det nuværende system lider af kapacitetsmangel, og at det har problemer med at klare den øgede arbejdsbyrde. Den nylige dioxin-krise kunne kun håndteres ved at udskyde arbejde på andre områder, hvilket tjener til eksempel på, at der er behov for et system, som fungerer hurtigt og fleksibelt. Kapacitetsmangelen har medført forsinkelser med konsekvenser både for Kommissionens lovgivningsprogrammer og dermed for dens evne til at løse problemerne på folkesundhedsområdet, og for fødevarerbranchen, hvor kommercielle interesser er involveret. Denne situation vil blive yderligere forværret med den stigende arbejdsbyrde, som vil blive pålagt komitéerne, f.eks. som følge af det foreslåede program til reform af fødevarerlovgivningen, der omtales længere fremme i hvidbogen.

Behovet for systematisk tilvejebringelse af risikovurderingsdata

26. En forudsætning for risikovurdering er, at der foreligger præcise, aktuelle videnskabelige data. Sådanne kan f.eks. omfatte epidemiologiske informationer, prævalenstal og eksponeringsdata. Der er yderst få støttestrukturer, der tilvejebringer data af denne type, og der er behov for at etablere flere. Efterhånden som EU udvides, bliver der også behov for data, som dækker de nye medlemsstater. Behovet for at udvikle nye informationsindsamlingssystemer på europæisk plan og på verdensplan kræver en ny strategi, som udnytter de disponible ressourcer bedst muligt.

Behovet for videnskabelige netværk

27. På mange af de områder, der er nævnt i det foregående, kunne kapacitetsmangelen afhjælpes ved at skære i mængden af det tidskrævende forberedende arbejde, som kræves af komitémedlemmerne og de eksterne eksperter.

EU's risikovurdering af pesticider, biocider og kemiske stoffer understøttes allerede af netværk bestående af institutter i medlemsstaterne, som er oprettet i henhold til sektorspecifik lovgivning. Dette samarbejde har i høj grad bidraget til en værdiforøgelse og en effektivisering af arbejdet i de pågældende komitéer. Det giver mulighed for et effektivt dobbelttjeks-system og dermed for at udnytte medlemsstaternes ekspertise optimalt, uden at det berører komitéernes uafhængighed. Netværk er ligeledes velegnede til indsamling af data. Man bør i højere grad gøre brug af netværkssamarbejde, og de bestående netværk skal udnyttes bedre.

Afsluttende bemærkninger

28. I lyset af de mangler, der er redegjort for i dette kapitel, er det tydeligt, at vi må styrke systemerne, hvis vi skal leve op til den overordnede målsætning om at forbedre beskyttelsen af forbrugernes sundhed og genskabe forbrugernes tillid til EU's fødevarerikkerhedspolitik. Der vil derfor ske forbedringer med hensyn til monitorering og overvågning, det hurtige varslingsystem, forskning i fødevarerikkerhed, videnskabeligt samarbejde, analytisk støtte og tilvejebringelse af videnskabelig rådgivning. I næste kapitel behandles et forslag om oprettelse af en europæisk fødevaremyndighed, som skal være ansvarlig for bl.a. de her nævnte områder. Rapporten "The future of scientific advice in the EU" af professorerne Pascal, James og Kemper vil indgå i overvejelserne forud for oprettelsen af fødevaremyndigheden og i forbindelse med de forbedringer af det nuværende system, som er nødvendige i overgangsfasen.

KAPITEL 4: PLANER OM OPRETTELSE AF EN EUROPÆISK FØDEVAREMYNDIGHED

Kommissionen har planer om at oprette en uafhængig europæisk fødevareremyndighed, som i spørgsmål om fødevarer sikkerhed skal have ansvaret for både risikovurdering og kommunikation om fødevarer sikkerhedsspørgsmål.

29. Kommissionen betragter det som en prioriteret opgave at sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau og derigennem genskabe og fastholde forbrugernes tillid. Denne opgave har mange facetter. Først er der selve spørgsmålet om tillid - hvordan skaber man tillid? Dernæst må vi sørge for at genskabe tilliden, men det er ikke gjort med det, for endnu vigtigere er det at fastholde tilliden. Med andre ord skal det system, der indføres med henblik på at genskabe tilliden være tilstrækkeligt levedygtigt til at fastholde forbrugernes tillid også i fremtiden.

Ud over de mange foranstaltninger, der foreslås i hvidbogen, finder Kommissionen det nødvendigt at oprette en europæisk fødevareremyndighed. De vigtigste kriterier for oprettelse af en sådan myndighed er beskrevet i dette kapitel. På baggrund af de seneste års erfaringer og det alment accepterede behov for at adskille risikovurdering og risikostyring mener Kommissionen, at det er nødvendigt med strukturelle ændringer i den måde fødevarer problemer håndteres. Oprettelsen af en ny myndighed vil være den bedste metode til at gennemføre de ændringer, som kræves for at beskytte folkesundheden og genskabe forbrugernes tillid. Det ligger således i sagens natur, at fødevareremyndighedens primære opgave skal være at tjene offentlighedens interesse.

Hensigten med dette kapitel er at skabe offentlig debat om spørgsmålet og tilvejebringe velunderbyggede kommentarer. Kommissionen ønsker en bred høring om oprettelsen af en europæisk fødevareremyndighed. Interesserede parter opfordres derfor til at indsende deres kommentarer inden udgangen af april 2000.

Myndighedens mulige kompetenceområde

30. Myndighedens arbejdsområde skal findes inden for risikoanalysen, som omfatter risikovurdering, risikostyring og kommunikation om risici.
31. Formålet med **risikovurdering** er at udarbejde en videnskabeligt begrundet udtalelse. Omfattende indsamling og analyse af informationer er en forudsætning for, at man kan afgive en velunderbygget og aktualiseret udtalelse. Netværk for overvågning af folkesundheden og dyresundheden, informationssystemer i landbrugssektoren og hurtige varslingsystemer samt F&U-programmer er af stor betydning for, at den nødvendige videnskabelige viden kan tilvejebringes.
32. Lovgivning og kontrol er de to elementer, som tilsammen udgør **risikostyring**.

Lovgivning omfatter egentlig lovgivning vedtaget af Rådet alene eller i samarbejde med Europa-Parlamentet efter den fælles beslutningsprocedure og gennemførelsesbestemmelser vedtaget af Kommissionen efter bemyndigelse. Lovgivning forudsætter en politisk beslutning og involverer vurderinger, som ikke udelukkende er baseret på videnskabelige data, men også på en videre forståelse af

samfundets ønsker og behov. Det er derfor nødvendigt at foretage en skarp sondring mellem risikostyring og risikovurdering.

Kommissionen er i sin rolle som traktatens vogter ansvarlig for, at fællesskabslovgivningen gennemføres behørigt i national ret og håndhæves af myndighederne i medlemsstaterne. Kontrolfunktionen varetages af Kommissionens Levnedsmiddel- og Veterinærkontor, som aflægger beretning om resultaterne af sin kontrolvirksomhed og udarbejder anbefalinger. Levnedsmiddel- og Veterinærkontorets rapporter er af afgørende betydning for Kommissionen, når den skal træffe beslutning om, hvorvidt der skal indføres beskyttelsesforanstaltninger internt i EU eller over for import fra tredjelande, eller om, hvorvidt der skal indledes overtrædelsesprocedurer mod medlemsstater. Når Kommissionen indgår aftaler med tredjelande om gensidig anerkendelse af den fødevarerisikostyringskontrol, der gennemføres i henhold til WTO/SPS-aftalen, anmoder den Levnedsmiddel- og Veterinærkontoret om en evaluering af sundhedsforholdene i det pågældende tredjeland.

33. Det giver anledning til tre alvorlige problemer, hvis man ønsker, at fødevarermyndighedens kompetence også skal omfatte risikostyring.

For det første er der alvorlig bekymring for, at overdragelse af regeludstedende beføjelser til en uafhængig myndighed vil føre til en ubeføjet svækkelse af den demokratiske kontrol. I den nuværende beslutningsproces er der en høj grad af kontrol og åbenhed, som vanskeligt vil kunne kopieres i en decentral struktur.

For det andet må kontrolfunktionen nødvendigvis eksistere som et central element i Kommissionens risikostyring, hvis dens indsats på forbrugernes vegne skal være effektiv. Dette er ikke mindst tilfældet, når Kommissionen skal sikre, at medlemsstaterne følger behørigt op på dens anbefalinger til foranstaltninger, som den har udstedt på grundlag af en kontrolforretning. Kommissionen er nødt til at bevare såvel sine regeludstedende som sine kontrollerende beføjelser, hvis den skal kunne leve op til de forpligtelser, der påhviler den i henhold til traktaterne.

For det tredje vil en myndighed med regeludstedende beføjelser ikke kunne oprettes, således som EU's nuværende institutionelle bestemmelser er formuleret. Det ville kræve en ændring af EF-traktaten.

Af ovennævnte grunde foreslås det ikke at give fødevarermyndigheden kompetence til at varetage risikostyringsopgaver.

34. **Kommunikation om risici** er et centralt element, som sikrer, at forbrugerne holdes orienteret, og formindsker risikoen for, at der opstår nye problemer for fødevarerisikostyringen. Det er et krav, at de videnskabelige udtalelser hurtigt skal kunne formidles ud i vide kredse uden andre begrænsninger end det almindelige hensyn til forretningshemmeligheden. Hertil kommer, at forbrugerne skal have let adgang til forståelige informationer, og her tænkes ikke alene på informationerne i ovennævnte udtalelser, men også til informationer om bredere emner vedrørende beskyttelse af forbrugernes sundhed.

Hvad taler for at oprette en fødevaremyndighed

En så bred accept af den videnskabelige risikovurdering som muligt er nødvendig for at sikre en effektiv, hensigtsmæssig og hurtig indsats.

35. Det vil være fødevaremyndighedens ansvar at udarbejde og forlægge videnskabelige udtalelser, at indsamle og analysere informationer til støtte både for myndighedens egne udtalelser og for Kommissionens beslutninger, at overvåge begivenheder, der berører fødevarerens sikkerhed, og formidling af resultaterne af dens virksomhed til de interesserede parter.

Myndigheden skal varetage sine funktioner i fuld åbenhed og uafhængighed, og den skal basere sine udtalelser på den mest fremragende videnskabelige ekspertise. På denne måde skulle den hurtigt kunne skabe sig en position som autoritet for forbrugerne, fødevarebranchen, medlemsstaterne og i den øvrige verden.

36. En fødevaremyndighed vil være ideelt placeret til at forestå den hurtige og fleksible indsats, som vilkårene i dag kræver det. Den vil udgøre et fælles, meget synligt kontaktpunkt for alle involverede parter. Den vil ikke kun være et forum for videnskabelig ekspertise, men vil også kunne stå til rådighed for forbrugerne med råd og vejledning om vigtige forhold vedrørende fødevarerens sikkerhed. Den vil skulle iværksætte informationskampagner med henblik på at sætte forbrugerne i stand til at træffe bevidste valg og i det hele taget gøre forbrugerne mere bevidste om fødevarerens sikkerhedsaspekter.

37. Myndigheden skal arbejde tæt sammen med nationale videnskabelige agenturer og institutioner på fødevareområdet. Etableringen af et netværk bestående af videnskabelige kontaktpunkter over hele Europa og i andre dele af verden med den europæiske fødevaremyndighed i centrum har til formål at sikre, at alle de berørte parter inddrages i den analytiske proces, hvorved myndigheden sikrer sig en større forståelse og bredere accept af grundlaget for udtalelserne.

Det er af overordentlig stor betydning, at Kommissionen og de øvrige EU-institutioner bakker op om fødevaremyndigheden ved at sørge for, at den bliver tilført de nødvendige midler og personaleressourcer, og ved at være lydhør over for de udtalelser, den udsender.

Hvilke mål forfølger fødevaremyndigheden

Fødevaremyndighedens primære mål er at sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau på fødevareområdet samt at genskabe og fastholde forbrugernes tillid.

38. Hvis målene skal nås, skal fødevaremyndigheden leve op til principperne om uafhængighed, ekspertise og åbenhed. Principperne indebærer, at myndigheden i sin virksomhed viser sin ansvarlighed over for EU-institutionerne og borgerne.

Fødevaremyndigheden skal derfor

- bygge på det højeste videnskabelige grundlag
- være uafhængig af branchespecifikke og politiske interesser

- være åben for streng offentlig kontrol
- kunne udtale sig med autoritet på det videnskabelige felt
- arbejde tæt sammen med nationale videnskabelige organer.

39. Hvidbogen trækker på Kommissionen erfaring med at tilvejebringe og formidle videnskabelige udtalelser og på en foreliggende undersøgelse af en række modeller som f.eks. EU's Europæiske Agentur for Lægemiddelvurdering (EMA) og den amerikanske Food and Drug Administration (FDA). Der er ligeledes blevet taget hensyn til professorerne James, Kemper og Pascals rapport "Future of scientific advice in the EU".

Det er Kommissionens overbevisning, at fødevaremyndigheden bør være adskilt fra de øvrige EU-institutioner og have selvstændig retlig status og retsevne, således at den kan udføre sine opgaver med risikovurdering og kommunikation om risici i fuld uafhængighed og derved gøre sin indflydelse videst muligt gældende på beskyttelsen af forbrugernes sundhed og på genopretningen af forbrugernes tillid.

40. Som tidligere omtalt indeholder traktaten bestemmelser, som sætter grænser for, hvilke opgaver der kan overdrages til fødevaremyndigheden. Dette er dog ikke ensbetydende med, at man kan se bort fra, at dens beføjelser vil blive udvidet en gang i fremtiden. En sådan kompetenceudvidelse bør dog altid ses på baggrund af, hvordan myndigheden løser sine opgaver, og i hvilket omfang den har formået at skabe respekt om sit virke. Desuden må man se på en eventuel nødvendighed af at ændre traktaten.

41. **Uafhængighed:** De nuværende vilkår, hvorefter videnskabsmænd med rådgivende funktioner, skal overholde strenge regler om uafhængighed, skal fremdeles gælde for fødevaremyndigheden. Hvis det skal lykkes at genskabe forbrugernes tillid, er det ikke nok, at myndigheden udfører sine opgaver uden at give efter for udefrakommende pres. At det forholder sig således skal være et faktum, som er almindeligt accepteret af alle de involverede parter. Under alle omstændigheder skal myndigheden være repræsentativ og underlagt kontrol. Kommissionen undersøger, hvilke muligheder der findes for at sikre, at myndigheden finder den rette balance mellem uafhængighed og forpligtelsen til at lade sig underkaste kontrol. Kommissionen forhører sig i denne henseende om, hvad de andre institutioner og interesserede parter mener. Der vil blive nødvendigt at udvise den allerstørste påpasselighed, når den kommende leder af fødevaremyndigheden skal udvælges.

42. **Ekspertise:** Skal fødevaremyndigheden udfylde rollen som centrum for videnskabelig ekspertise og som autoritativ reference, må den snarest muligt etablere sig som førende på sit felt i international sammenhæng. Myndigheden skal i dette øjemed kunne trække på en række uafhængige videnskabsmænds ekspertise, samtidig med at den vil skulle udvælge og ansætte højt kvalificerede medarbejdere og sikre, at det disponible edb-udstyr udnyttes optimalt. Der vil blive lagt stor grundighed for dagen ved udvælgelsen af personalet for at sikre, at fødevaremyndigheden bemandes med specialister, hvis kvalifikationer sætter dem i stand til at yde den nødvendige støtte til de uafhængige videnskabsmænd, som vil få ansvaret for at udarbejde de videnskabelige udtalelser og indsamle og analysere de relevante data. Det er endvidere nødvendigt at udtænke en metode, som gør det

muligt at identificere og efter behov indforskrive de bedst kvalificerede videnskabsmænd på de forskellige felter.

Det er desuden af stor betydning, at myndigheden bliver i stand til at reagere tilpas hurtigt og fleksibelt i tilfælde af krisesituationer på fødevareområdet, samtidig med at den beskæftiger sig med mere langsigtede projekter.

43. **Åbenhed** indebærer ikke alene, at myndighedens resultater og udtalelser skal forelægges hurtigt og i fuld åbenhed, men for at respektere borgernes grundlæggende, traktatfæstede ret til informationer, skal der også herske så stor åbenhed som muligt omkring selve den arbejdsproces, der går forud for forelæggelsen af resultaterne og udtalelserne. Dette forudsætter, at myndigheden i sit virke benytter gennemsigtige arbejdsprocedurer, som offentligheden har indsigt i. Desuden vil myndighedens fulde arbejdsprogram blive lagt frem for offentligheden.

Selv om de drøftelser, der går forud for vedtagelsen af de endelige udtalelser, for visse emners vedkommende må kunne foregå i fortrolighed, skal forelæggelsen og motiveringen af udtalelserne ske under iagttagelse af den størst mulige åbenhed. Myndigheden skal forelægge udtalelserne for Kommissionen og Parlamentet, så snart de foreligger, og samtidig offentliggøre dem på Internet til orientering for alle interesserede parter.

Fødevarermyndighedens opgaver

44. Det er hensigten, at fødevaremyndighedens opgaver skal omfatte videnskabelig rådgivning, indsamling og analyse af informationer og kommunikation om risici. Disse emner behandles i hvidbogens kapitel 3 og 7.
45. **Videnskabelige udtalelser:** Fødevarermyndigheden skal levere videnskabelig rådgivning og informere Kommissionen om alle spørgsmål om fødevarerforbrug, som er af direkte eller indirekte betydning for forbrugernes sundhed eller sikkerhed. Arbejdsområdet omfatter således primær fødevarerproduktion (jordbrug og husdyrbrug), industriel forarbejdning, opbevaring, distribution og detailhandel. Myndigheden vil skulle tage sig af både spørgsmål og risici og ernæring. Den skal også dække dyresundhed og -velfærd, og den skal tage hensyn til risikovurderinger på andre områder, navnlig på miljøområdet eller i den kemiske sektor, hvor disse overlapper risikovurderingerne for fødevarer.

Det er Kommissionens opfattelse, at det arbejde, som udføres i de videnskabelige komitéer, som beskæftiger sig med fødevarerikkerhed, bør indtage en central plads i den nye myndighed. I denne sammenhæng vil de eksisterende videnskabelige komitéers struktur og mandat skulle revideres for at sikre, at det videnskabelige grundlag modsvarer de ansvarsområder, myndigheden er blevet tildelt. Komitéen eller komitéerne skal efter anmodning udarbejde udtalelser til Kommissionen. Komitéen eller komitéerne skal desuden handle proaktivt og give meddelelse om nye farer for sundheden eller indikationer af nye sundhedsproblemer, hvorefter det er op til fødevaremyndigheden at følge disse indberetninger op.

46. Myndigheden skal opstille et system, hvorefter den hurtigt kan finde frem til videnskabelige eksperter såvel i som uden for EU. Til denne opgave har myndigheden brug for adgang til et verdensomspændende net af videnskabelig ekspertise, ligesom den skal være i besiddelse af den fornødne fleksibilitet for at kunne reagere hurtigt over for skiftende forhold.
47. Fødevarermyndigheden skal kunne holde sig ajour med de seneste videnskabelige resultater og være i stand til at spotte dels mangler ved den igangværende forskning, dels emner, hvor den finder, at en målrettet indsats er påkrævet. Myndigheden råder over sit eget budget, og kan dermed bestille målrettede forskningsopgaver, som den i tilfælde af uforudsete krisesituationer vil have iværksat med det samme. Den holder sig i denne forbindelse i nær kontakt med Kommissionens Fælles Forskningscenter, nationale videnskabelige agenturer og internationale organisationer. Man bør desuden være opmærksom på arbejdet i de netværk, der er blevet etableret som led i Kommissionens forskningsprogrammer, og der bør indføres mekanismer til fremme af samspillet mellem disse EU-forskningsprogrammer og fødevaremyndigheden.
48. Den eller de videnskabelige komitéer skal kunne koncentrere sig om den centrale opgave, som er at udarbejde videnskabelige udtalelser. Komitéen eller komitéerne assisteres af et videnskabeligt sekretariat, som vil få ansvaret for kontakten mellem disse og de ansvarlige for risikostyringen. Endvidere vil der være behov for at oprette en intern videnskabelig støttegruppe, som skal forestå det forberedende arbejde for komitéen/komitéerne.

49. **Indsamling og analyse af informationer:** Der er et presserende behov for at kortlægge og udnytte de informationer om fødevarer sikkerhed, som allerede foreligger i EU og på verdensplan. Det bliver en af myndighedens hovedopgaver, og samtidig er det et område, hvor der er rig mulighed for forbedringer. Hvis informationerne udnyttes rigtigt, vil de kunne udgøre et væsentligt bidrag til at sikre, at potentielle problemer identificeres så hurtigt som muligt, og at man vil kunne inddrage det bredest mulige sundhedsbillede.

50. Fødevarer myndigheden forventes at spille en proaktiv rolle i udviklingen og gennemførelsen af programmer for monitorering og overvågning af fødevarer sikkerheden. Den vil skulle opbygge et kontaktnetværk bestående af tilsvarende myndigheder, laboratorier og forbrugergrupper over hele EU og i tredjelande.

Myndigheden skal garantere, at den uden varsel vil kunne give sig i kast med at evaluere resultaterne af disse programmer og fremkomme med en udtalelse, således at reelle eller potentielle farer for sundheden hurtigt kan identificeres. Dernæst skal myndigheden udvikle et varslingsystem med henblik på tidlig identifikation af nye farer, så kriser om muligt kan undgås.

51. **Kommunikation:** Det forhold, at fødevarer myndigheden kan kommunikere direkte og i fuld åbenhed med forbrugerne om fødevarer spørgsmål, vil profilere den stærkt i offentligheden. Fødevarer myndigheden skal sørge for, at alle interesserede parter får oplysninger om dens resultater, ikke blot de resultater, der fremgår af de videnskabelige udtalelser, men også om resultaterne af dens monitorering- og overvågningsprogrammer.

Fødevarer myndigheden skal udvikle sig til at blive det første sted, man automatisk henvender sig til, når man søger oplysninger om fødevarer sikkerhed og ernæring, eller når der er konstateret et problem. Som tidligere nævnt har fødevarer myndigheden ansvaret for at genskabe forbrugernes tillid, og den skal derfor også sørge for offentliggørelse af passende informationer om ovennævnte spørgsmål om fødevarer sikkerhed, ernæring og eventuelle problemer. Kommissionen vil naturligvis fortsat være ansvarlig for formidlingen af afgørelser vedrørende risikostyring.

Reaktion på en krisesituation

52. I tilfælde af en krisesituation, hvad fødevarer sikkerheden angår, indsamler, analyserer og formidler fødevarer myndigheden informationer til Kommissionen og medlemsstaterne og tager skridt til at mobilisere de fornødne videnskabelige ressourcer for at sikre den bedst mulige videnskabelige rådgivning. Myndigheden vil skulle reagere hurtigt og effektivt i krisesituationer og får en central rolle i gennemførelsen af EU's modforanstaltninger. Dette vil betyde en forbedret planlægningen i krisesituationer og en mere effektiv håndtering af selve krisen på EU-plan, og det vil være et signal til forbrugerne om, at EU bestræber sig på at være på forkant med situationen og er parat til at tage hånd om problemerne.

53. Myndigheden forvalter et hurtigt varslingsystem, som muliggør identifikation og hurtig varsling af presserende fødevarer problemer. Kommissionen indgår i netværket og bliver dermed øjeblikkeligt informeret. Afhængigt af krisens karakter vil

myndigheden eventuelt blive anmodet om at udføre opfølgende arbejde, herunder monitorering og epidemiologisk overvågning.

Netværkssamarbejde med nationale agenturer og videnskabelige organer

54. Den europæiske fødevarermyndighed skal tilføre det nuværende system en merværdi. Den skal arbejde tæt sammen med nationale videnskabelige agenturer og institutioner med ansvar for fødevarer sikkerhed og bygge videre på deres erfaringer. Hermed skabes der et netværk, der er således indrettet, at de eksisterende strukturer og ressourcer udnyttes på den bedste og mest effektive måde. En af myndighedens opgaver bliver derfor at sammenkæde ekspertisecentre, så det interne videnskabelige personale kan trække på den mest fremragende ekspertise på de relevante felter overalt i EU og på verdensplan. Samtidig vil de nationale organer få adgang til en videnskabelig base helt i topklasse. En sådan dynamisk tovejs informationsudveksling vil efterhånden give myndigheden en endnu mere fremtrædende rolle. Med tiden vil fødevarermyndigheden komme til at fremstå som den mest autoritative kilde til viden om fødevarer sikkerhed i EU.
55. Internt i netværket bør man sørge for, at de eksisterende videnskabelige og tekniske ressourcer og infrastrukturer i Kommissionens Fælles Forskningscenter udnyttes på den mest optimale måde.

Kontakt med Kommissionens tjenestegrene

56. Fødevarermyndigheden og Kommissionens tjenestegrene skal arbejde tæt sammen fra det øjeblik, fødevarermyndigheden påbegynder sit arbejde. Dette kommer især til at berøre de tjenestemænd, som er beskæftiget med lovforberedende arbejde, håndhævelse af lovgivning og gennemførelse af kontrol og inspektion (Levnedsmiddel- og Veterinærkontoret), samt Det Fælles forskningscenter og de ansvarlige for forskning og udvikling. Samarbejdet skal sikre, at myndighedens resultater anvendes så effektivt som muligt, og at den holdes orienteret om spørgsmål, som har umiddelbare konsekvenser for dens eget virke. Samtidig vil myndigheden kunne betjene Kommissionens tjenestegrene. Kontakten med Kommissionens tjenestegrene bør dog naturligvis ikke røkke ved den veldefinerede rolle, fødevarermyndigheden er blevet tildelt.

Ressourcer

57. Indførelse og forvaltning af ordninger for videnskabelig rådgivning, indsamling og analyse af informationer og etablering af et effektivt netværkssamarbejde med videnskabelige organer i medlemsstaterne er ganske ressourcekrævende. Det er et forhold, som ikke må undervurderes. Ud over sine videnskabelige og kommunikative opgaver vil myndigheden blive pålagt en omfattende arbejdsbyrde i form af administrativ og økonomisk forvaltning. Myndigheden gør udstrakt brug af informations- og kommunikationsteknologi og bestræber sig på at fremme brugen heraf i de nationale agenturer og institutioner med ansvar for fødevarer sikkerhed. Myndighedens effektivitet afhænger i sidste ende af, at den tildeles såvel kvantitativt som kvalitativt tilstrækkelige menneskelige, økonomiske og fysiske ressourcer. Det vil ikke være muligt at bestemme omfanget af de nødvendige ressourcer, før høringsprocessen er afsluttet, og de detaljerede gennemførlighedsundersøgelser foreligger, og de på dette grundlag truffede beslutninger er kendt. De nøjagtige tal vil blive forelagt sammen med Kommissionens endelige forslag om oprettelse af

fødevarermyndigheden. Ved beregningen vil der være blevet taget hensyn til Kommissionens forestående debat om politiske prioriteringer og de dermed forbundne tildelinger til drifts- og personaleudgifter.

Fødevarermyndighedens placering

58. Fødevarermyndigheden er nødt til knytte tætte samarbejdsbånd til de af Kommissionens tjenestegrene, der beskæftiger sig med fødevarerikkerhed, og med andre EU-institutioner, hvis den skal kunne udføre sine funktioner effektivt og være disponibel for hurtig konsultation i krisesituationer. Kontakten til myndigheden skal være let og ubesværet, såvel for de videnskabsmænd, som har fået i opdrag at udarbejde videnskabelige udtalelser, og for alle andre interesserede parter, som har behov for myndighedens råd. Dette er ikke alene af betydning for, at ressourcerne kan udnyttes bedst muligt, men også for at signalere, at myndigheden er åben og disponibel, ikke mindst i dens kommunikative rolle. På baggrund af disse overvejelser mener Kommissionen, at fødevarermyndigheden bør placeres et sted, hvor de interesserede parter har let adgang til den.

Ansøgerlande

59. Ansøgerlandene vil blive inddraget arbejdet i fødevarermyndigheden i overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Luxembourg, hvori det blev understreget, at det var vigtigt, at disse lande fik lejlighed til at sætte sig ind i EU's arbejdsmetoder og politikker. I forbindelse med det forestående arbejde om oprettelse af myndigheden vil der blive formuleret en række særordninger.

Tidsplan for gennemførelsen

Kommissionen anser det for nødvendigt at operere med en meget kort tidshorisont for oprettelsen af myndigheden.

60. Der er opstillet følgende tidsplan for den formelle oprettelse af den nye myndighed:
- Offentliggørelse af hvidbogen: januar 2000
 - Høringsperiode: ultimo april 2000
 - Kommissionens forslag: september 2000
 - Bemyndigelseslovgivning: december 2001
 - Myndigheden påbegynder sin virksomhed: 2002
61. Tidsplanen er ganske vist ambitiøs, navnlig i betragtning af opgavens omfang, men Kommissionen mener, at den er realistisk set i lyset af de indhøstede erfaringer i forbindelse med oprettelsen af Det Europæiske Lægemiddelagentur. Det er ikke alene nødvendigt, at den nye myndighed oprettes i den nærmeste fremtid, det er samtidig nødvendigt at forbedre det eksisterende system. Kommissionen nedsætter en gruppe bestående af engagerede medarbejdere, som vil sørge for, at der hurtigt vil blive sat foranstaltninger i værk, for så vidt angår de spørgsmål, som er behandlet i dette kapitel i hvidbogen.

62. Blandt de foranstaltninger, som er nødvendige for at sikre, at myndigheden kan blive operationel inden to år, indtager styrkelsen af det eksisterende system for risikovurdering og for kommunikation om risici en fremtrædende plads. Under hensyntagen til bevillingerne for de næste to år undersøger Kommissionen mulighederne for at styrke de bestående strukturer for videnskabelig støtte og rådgivning i fasen forud for oprettelsen af fødevaremyndigheden.

KAPITAL 5: LOVGIVNINGSMÆSSIGE ASPEKTER

63. I kapitel 4 belyste Kommissionen, hvorfor risikostyring skal overlades til institutioner med et politisk ansvar. Til trods for forslaget om at oprette en europæisk fødevareremyndighed vil det fortsat påhvile Kommissionen, Parlamentet og Rådet at udforme og vedtage retsfor skrifter.
64. Den Europæiske Union har en lang række retsfor skrifter om primærproduktion af landbrugsvarer og industriel produktion af forarbejdede fødevarer. Lovgivningen har ændret sig i de sidste tredive år og afspejler en blanding af videnskabelige, samfundsrelaterede, politiske og økonomiske kræfter, særlig i forbindelse med oprettelsen af det indre marked, men udviklingen har ikke været styret af overordnede retningslinjer. Derfor blev det allerede anført i grønbogen om de generelle principper for Den Europæiske Unions fødevarerlovgivning (KOM(97)176, endelig udg.), at der ville blive behov for en større revision af fødevarerlov givningen.
65. Der er talrige aspekter ved produktion af fødevarer. Produkter af animalsk eller vegetabilsk oprindelse har indbyggede farer, som skyldes mikrobiologisk og kemisk forurening. Alligevel har den gældende lovgivning og de anvendte procedurer dog i almindelighed sikret EU-forbrugeren et højt sundhedsbeskyttelsesniveau. Det egentlige problem er ikke nødvendigvis, at der mangler retsmidler, men at der er stor forskel på de midler, som anvendes i forskellige situationer inden for bestemte sektorer, eller at der skal træffes mange foranstaltninger i det tilfælde, at problemer i én sektor medfører problemer i en anden. Der mangler en tydelig tilkendegivelse fra alle berørte parter om, at de er indstillet på at advare om potentielle risici omgående, således at den fornødne videnskabelige evaluering og forskellige beskyttelsesforanstaltninger kan iværksættes på så tidligt et tidspunkt, at det er muligt at sikre en forebyggende fremfor en afhjælpende indsats på EU-plan. Det er et af de svageste led i systemet.

Samtlige forslag til foranstaltninger er opført i bilaget med en angivelse de prioriterede foranstaltninger og en foreløbig tidsplan, selvom budgethensyn kan få indflydelse på afslutningen af visse initiativer.

Ny lovgivning om fødevarer sikkerhed

Det er nødvendigt at skabe et sæt sammenhængende og gennemskuelige regler om fødevarer sikkerhed.

66. Kommissionen har til hensigt at fremsætte forslag til ny lovgivning, som skal sikre en samlet indsats og fastlægge de principper, forpligtelser og definitioner, der skal anvendes inden for dette område. Forslagene har til formål at afspejle resultaterne af de omfattende høringer, som Kommissionen iværksatte i 1997 med offentliggørelsen af grønbogen om levnedsmiddellovgivningen, at udforme de fælles principper i fødevarerlov givningen og at befæste fødevarer sikkerhed EU's fødevarerlov givningens hovedformål.
67. Kommissionen har til hensigt at fremsætte forslag, bl.a. til en generel fødevarerlov, som skal omfatte de principper om fødevarer sikkerhed, der er omtalt i kapitel 2. Forslagene vil blive sendt til høring i alle interessegrupper på så tidligt et tidspunkt

under deres udarbejdelse som muligt, og der vil blive foretaget konsekvensanalyser af lovforslagene i det omfang, det er hensigtsmæssigt. De enkelte retsfor skrifter skal være formuleret klart, enkelt og letforståeligt, således at alle aktører kan omsætte dem til praksis. Der er også behov for et tæt samarbejde med de berørte myndigheder på de rigtige niveauer i medlemsstaterne for at sikre, at forskrifterne efterkommes og håndhæves konsekvent og på behørig måde, og for at undgå unødvendige administrative procedurer.

68. Disse forslag vil endvidere skabe en generel ramme om de områder, der ikke er dækket af specifikke harmoniserede bestemmelser, men hvor det indre marked fungerer i kraft af gensidig anerkendelse, som beskrevet af EF-Domstolen i den retspraksis, der blev indført med "Cassis de Dijon"-dommen. I mangel af harmoniserede fællesskabsbestemmelser må medlemsstater i henhold til dette princip kun begrænse markedsføring af produkter, der markedsføres lovligt i en anden medlemsstat, når og i den udstrækning det kan begrundes ud for et rimeligt hensyn, som f.eks. beskyttelse af folkesundheden, og de trufne foranstaltninger står i et rimeligt forhold hertil. I den forbindelse vil Kommissionen fortsat anvende alle de midler, den har til rådighed, enten formelle (overtrædelsesprocedurer) eller uformelle (netværk af repræsentanter for medlemsstaterne og møder, etc.) for at bilægge tvister om handelshindringer. Der vil blive truffet foranstaltninger på fællesskabsniveau i de tilfælde handelsbarrierer anses for at være berettigede af hensyn til fødevarer sikkerheden.

Ny lovgivning om foder

Sikre fødevarer af animalsk oprindelse begynder med sikkert foder.
--

69. Selvom man ikke kan forebygge alt det, der kan påvirke fødevarer- og foderproduktionen, med lovgivning, så kan man dog indføre hensigtsmæssige krav og kontroller, som gør det muligt at opdage problemer på et tidligt tidspunkt og afhjælpe dem hurtigt. Det kan illustreres med det behov, der er for at gøre en indsats i **foder**sektoren. De principper om fødevarer sikkerhed, der er omhandlet i kapitel 2, bør finde anvendelse på fodersektoren, særlig for at tydeliggøre foderproducenternes ansvar og for at stille en generel garanti. Nærmere bestemt skal det defineres helt klart, hvilke stoffer der må, og hvilke stoffer der ikke må anvendes til produktion af foder, herunder animalske biprodukter. En positivliste over foderstoffer ville være det bedste svar i den nuværende situation, hvor der ikke findes en definition af foderstoffer, men det er en kompliceret og tidskrævende opgave at opstille en sådan liste. På kort sigt bliver det nødvendigt med en hurtig udvidelse af den nuværende negativliste. På mellemlang sigt er Kommissionen dog indstillet på at udarbejde en positivliste. Endvidere vil der blive fremsat forslag om en revision af fællesskabslovgivningen for at udelukke selvdøde dyr (kadavere) og kasseret materiale fra foderproduktionen. De eneste stoffer, som kunne anvendes til foder, ville så være stoffer fra dyr, som er erklæret egnede til menneskeføde.

Der vil blive fremsat forslag til evaluering, godkendelse og mærkning af **nyt foder**, særlig genetisk modificerede organismer og foder, som er fremstillet deraf.

Det er nødvendigt at skelne mellem de forskellige kategorier af produkter, som anvendes i foder (tilsætningsstoffer, lægemidler, supplement), for at undgå gråzoner og for at tydeliggøre, hvilke krav der stilles i hvert enkelt tilfælde. Kommissionen har også som led i sin overordnede strategi for kontrol med og

begrænsning af antibiotikaresistens til hensigt at arbejde i retning af et forbud mod eller en nedtrapning i brugen af antibiotika som vækstfremmende middel i EU, alt afhængig af eventuel anvendelse af antibiotika i medicin til mennesker og dyr.

Nu hvor dioxin-krisens oprindelse og konsekvenser er ved at komme for dagen, står det klart, at foderindustrien bør være underlagt de samme strenge krav og kontroller som fødevarerindustrien. Mangel på intern kontrol (god fremstillingspraksis, egen kontrol, nødplaner) og mulighed for at spore foderet var skyld i, at dioxin-krisen kunne opstå og sprede sig gennem hele fødekæden. Der vil blive fremsat lovforslag for at få korrigeret disse uregelmæssige forhold, bl.a. om offentlig godkendelse af alle virksomheder, som fremstiller foder, samt om offentlig kontrol på nationalt plan og på EU-plan. For at få sidestillet rammerne for fodersektoren med rammerne for fødevarerindustrien vil der blive integreret et hurtigt varslingsystem for foder i det hurtige varslingsystem for fødevarer.

Sundhed og velfærd for dyr

Sundhed og velfærd for dyr, som anvendes til produktion af fødevarer, er af afgørende betydning for folkesundheden og for forbrugerbeskyttelse.

70. **Dyrs sundhed** er også en vigtig faktor for fødevarerens sikkerhed. Nogle sygdomme, de såkaldte **zoonoser**, som f.eks. tuberkulose, salmonellose og listeriose, kan overføres til mennesker via inficerede fødevarer. Disse sygdomme kan være særlig alvorlige for visse befolkningsgrupper. Listeriose kan forårsage encephalitis og abort. Salmonellose er et folkesundhedsproblem, som gør sig mere og mere gældende. Det er nødvendigt med et korrekt billede af situationen for at kunne gribe ind. Det er derfor behov for fællesskabsovervågning af fødevarerens sygdomme og zoonoser, og der skal indføres harmoniserede indberetningskrav. De oplysninger, der fremkommer på den måde, vil gøre det lettere for Kommissionen at opstille mål og træffe mere effektive foranstaltninger til at reducere forekomsten af zoonotiske sygdomme.

Nuværende programmer for udryddelse og begrænsning af sygdomme, f.eks. programmerne vedrørende tuberkulose og brucellose, bør videreføres og om muligt udbygges, særlig i de medlemsstater, som fortsat har problemer med disse sygdomme. Man bør særlig være opmærksom på at få begrænset hydatidose og *Brucella melitensis* i Middelhavsområdet. Informationer om zoonose-overvågning skal udnyttes bedre for at gøre det lettere at fastlægge programmer på EU-plan.

Denne hvidbog indeholder kun forslag, som særlig tager sigte på at fremme dyrs sundhed og velfærd, i den udstrækning, de vedrører fødevarerens sikkerhedspolitikken direkte. Kommissionen erkender, at spørgsmål om dyrs sundhed og velfærd er vigtige i en bredere sammenhæng. I forbindelse med denne hvidbog erkendes det, at spørgsmål om **dyrs velfærd** skal integreres i fødevarerpolitikken i større udstrækning. Lovgivningen skal især afspejle, at dyrs velfærd har betydning for kvalitet og sikkerhed, når det drejer sig om produkter af animalsk oprindelse, som er beregnet til konsum.

71. Det meste af lovgivningen om **BSE/TSE** er vedtaget i form af sikkerhedsforanstaltninger, som er truffet på ad hoc-basis. Når sådanne foranstaltninger vedtages, er det pr. definition ikke alle fællesskabsinstitutioner, der inddrages. Foranstaltningerne er heller ikke altid udtryk for en helt konsekvent

fremgangsmåde. Kommissionen har søgt at løse dette problem ved at fremsætte et samlet forslag til Rådet og Europa-Parlamentet på grundlag af traktatens artikel 152, og det omfatter alle foranstaltninger til kontrol med BSE og andre former for transmissibel spongiform encephalopati (TSE). Indtil forslaget vedtages, vil der blive truffet nødforanstaltninger for at sikre et højt beskyttelsesniveau i overgangsperioden. De vigtigste foranstaltninger bliver regler om bortskaffelse af specificerede risikostoffer sammen med en foreløbig klassificering efter BSE-status, udbygning af det epidemiologiske overvågningssystem ved testning af bestemte dyr i en højere risikogruppe (selvdøde dyr, nødslagtet kvæg), ajourføring af foderforbudet og embargoer på baggrund af den seneste videnskabelige rådgivning.

Endvidere er Kommissionen af den opfattelse, at det ville være ønskeligt med yderligere testning for at fastlægge forekomsten af BSE i hele Unionen. En sådan undersøgelse forudsætter naturligvis, at der foretages passende prøver efter slagtning. Kommissionen vil arbejde videre med sagen og fremsætte forslag til et passende undersøgelsesprogram på baggrund af udviklingen.

Hygiejne

En koordineret og samlet fremgangsmåde i forhold til hygiejne er af afgørende betydning for fødevarerens sikkerhed.

72. Fællesskabet har i tidens løb indført strenge krav til fødevarerhygiejne. De omfatter mere end tyve retsfor skrifter, som er udarbejdet med henblik på at garantere, at de fødevarer, der produceres og markedsføres, er sikre. Kravene er dog vedtaget på et spredt grundlag som svar på det indre markeds behov for et højt sikkerhedsniveau. Der er således indført en række forskellige hygiejneordninger for fødevarer enten af animalsk eller vegetabilsk oprindelse, som kun er berettigede af historiske grunde. Endvidere omfatter kravene ikke alle områder, f.eks. ikke produktion af fødevarer af vegetabilsk oprindelse på de enkelte landbrugsbedrifter (primærproduktion). Der vil blive fremsat forslag til en ny samlet forordning med en omformulering af de nuværende retskrav for at få skabt konsekvens og klare linjer i hele fødevarerproduktionen. Som det overordnede princip har fødevarerproducenterne det fulde ansvar for sikkerheden af de fødevarer, de producerer. Risikoanalyser, kontrolprincipper og overholdelse af regler om hygiejne på alle niveauer i forløbet fra jord til bord skal garantere denne sikkerhed. Kommissionen undersøger, hvordan den bedst kan bistå små og mellemstore virksomheder med at opfylde disse krav, særlig ved at hjælpe med at udarbejde retningslinjer. Endvidere vil der blive indført en procedure for fastlæggelse af mikrobiologiske kriterier og om nødvendigt mål for fødevarerens sikkerhed.

Forurenende stoffer og restprodukter

Der skal fastsættes grænser for forurenende stoffer og restprodukter, og det skal kontrolleres, om de overholdes.

73. Udtrykket “forurenende stoffer” dækker normalt stoffer, som ikke er tilsat fødevarer med hensigt. De kan være resultatet af miljøforurening. De kan også være resultatet af praksis i landbruget, produktion, forarbejdning, oplagring, emballering, transport eller svig. Der stilles kun specifikke EU-krav til nogle få forurenende stoffer, selvom der er truffet mange foranstaltninger på nationalt plan. Det medfører de facto, at der er forskel på beskyttelsen af forbrugernes sundhed i EU, og at kontrolmyndighederne og industrien har visse praktiske problemer. Dioxin-krisen viste tydeligt, hvor alvorligt det er med denne forskel, for her blev der som led i en sikkerhedsforanstaltning kun indført ad hoc-grænser, som var gyldige for produkter af belgisk oprindelse. Det er derfor klart, at der er behov for at definere normer for forurenende stoffer i hele forløbet fra foder til fødevarer. Det er vigtigt at prioritere en undersøgelse af det videnskabelige grundlag for sådanne grænser.
74. Nogle stoffer findes i fødevarer, fordi de er anvendt med hensigt. Det gælder **rester af pesticider** i fødevarer af vegetabilsk og animalsk oprindelse og **veterinærmedicin** i fødevarer af animalsk oprindelse. Fællesskabslovgivningen omfatter regler om fastsættelse af maksimale grænser for rester af disse stoffer i fødevarer og landbrugsprodukter. Medlemsstaterne er forpligtet til at overvåge, at disse grænser overholdes, men der findes ikke harmoniserede krav, og der er forskel på overvågningsaktiviteterne. Endvidere findes der kun et begrænset antal godkendte laboratorier, som kan foretage overvågning i medlemsstaterne. Med hensyn til pesticider har Kommissionen til hensigt at fastsætte grænser for alle

pesticide/fødevarer kombinationer gradvis. Der vil blive truffet foranstaltninger for at afhjælpe mangel på overvågning og laboratorietestning.

På indeværende tidspunkt findes der et stort antal **pesticider** på markedet, som endnu ikke er evalueret på fællesskabsniveau. I mellemtiden forelægges der nye pesticider med henblik på at få markedsføringstilladelse. Proceduren for godkendelse af nye pesticider skal fremskyndes. Samtidig skal proceduren for genbehandling af godkendte pesticider strømlines, således at produkter, som mangler sikkerhedsdata, og produkter, hvis sikkerhed der stilles spørgsmålstegn ved, meget hurtigt fjernes. På den måde vil man fremme brug af sikrere pesticider.

Det er imidlertid vanskeligt at gennemføre risikovurderinger med henblik på at godkende pesticider og fastsætte maksimale grænser for reststoffer, fordi der mangler tilstrækkeligt mange nøjagtige data om ernæring. For at afhjælpe denne mangel vil der blive foretaget en større undersøgelse med henblik på at oprette en database om ernæring. Denne database vil endvidere blive et vigtigt redskab ved risikovurdering af andre forurenende stoffer, tilsætningsstoffer, etc.

75. Lovgivning om **radioaktiv forurening** af fødevarer og foder baseres på Euratom-traktatens artikel 31, og i forbindelse med import, på traktatens artikel 133. I den forbindelse vil post-Chernobyl-lovgivningen løbende blive taget på til fornyet overvejelse.

Nye fødevarer

Fællesskabsbestemmelserne om **nye fødevarer** skal opstrammes og strømlines.

76. Proceduren for tilladelse til markedsføring af nye fødevarer (dvs. fødevarer eller fødevarer ingredienser, som endnu ikke har været anvendt til konsum, særlig dem, der indeholder eller er et følgeprodukt af genetisk modificerede organismer) skal klarlægges og gøres mere gennemskuelig. Undtagelserne fra disse regler skal tages op til fornyet overvejelse. Kommissionen vil derfor vedtage en gennemførelsesforordning for at klarlægge de procedurer, der er omhandlet i forordning (EF) nr. 258/97 om nye levnedsmidler, og vil også til sin tid fremsætte et forslag til forbedring af denne forordning i overensstemmelse med de ændrede forskrifter for udsætning i miljøet af genetisk modificerede organismer som omhandlet i direktiv 90/220/EØF. Endvidere skal bestemmelserne om mærkning suppleres og harmoniseres.

Tilsætningsstoffer, smagsstoffer, pakning og bestråling

Det er nødvendigt at ajourføre og supplere gældende EU-lovgivning om tilsætningsstoffer, smagsstoffer, pakning og bestråling.

77. Bestemmelserne om **fødevarer tilsætningsstoffer** og **smagsstoffer** skal ændres på flere måder. For det første skal Kommissionen have bemyndigelse til at føre Fællesskabets liste over godkendte tilsætningsstoffer, og enzymernes status bør klarlægges. For det andet er det nødvendigt at ajourføre Fællesskabets liste over farvestoffer, sødemidler og andre tilsætningsstoffer. For det tredje skal renhedskriterierne for sødestoffer, farver og andre tilsætningsstoffer ændres, og der skal fastlægges hensigtsmæssige renhedskriterier for fødevarer tilsætningsstoffer, som er fremstillet på basis af nye stoffer. Endvidere har Kommissionen til hensigt at

offentliggøre en rapport om forbruget af fødevareretsætningsstoffer. Specifikke foranstaltninger i forbindelse med farvestoffer har hidtil været koncentreret om kemisk definerede stoffer. Det er nødvendigt at gøre en større indsats på grund af nyskabelser på dette område og ny indsigt i de toksikologiske følger af stoffer, som er naturligt til stede i smagsstoffer. Kommissionen vil ajourføre fortegnelsen over smagsstoffer, udarbejde et program for evaluering heraf og opstille en liste over tilsætningsstoffer, som er godkendt til brug i smagsstoffer.

78. Kommissionen vil også overveje at ændre fællesskabsbestemmelserne om **stoffer, som kommer i kontakt med fødevarer**, for at forbedre forvaltningen af denne sektor og kravene til mærkning. Direktiverne om plastik skal udformes således, at de bliver mere gennemskuelige, og det vil blive overvejet, om bestemmelserne skal udvides til at omfatte overfladebelægninger. Men hensyn til de materialer, som endnu ikke er harmoniseret (papir, gummi, metaller, træ, kork), vil Kommissionen fortsat samarbejde med de øvrige europæiske organer, som er aktive inden for dette område (CEN, Europarådet).
79. Kommissionen har endvidere til hensigt at fremsætte et forslag til direktiv, der skal supplere listen over fødevarer, som det er tilladt af **bestråle**, og offentliggøre nærmere oplysninger om de nuværende bestrålingsfaciliteter i medlemsstaterne samt en liste over faciliteter i tredjelande, der er godkendt som tilsvarende. Den har også til hensigt at udarbejde et direktiv om **naturligt mineralvands** bestanddele og betingelserne for at behandle naturligt mineralvand med ozonberiget luft.

Nødforanstaltninger

Muligheden for at træffe sikkerhedsforanstaltninger er af afgørende betydning for at kunne styre kriser på fødevareretsikkerhedsområdet.
--

80. Dioxin-krisen har vist, at der mangler konsekvens i de gældende forskrifter for vedtagelse af **sikkerhedsforanstaltningerne** i forbindelse med en given risiko for forbrugernes sundhed. Kommissionen har ikke på indeværende tidspunkt en retsakt, som gør det muligt for den at vedtage en sikkerhedsforanstaltning på eget initiativ, hverken for foder eller for forarbejdede fødevarer af ikke-animalsk oprindelse fra én af medlemsstaterne. Mekanismerne for vedtagelse af sikkerhedsforanstaltninger er forskellige fra sektor til sektor. Kun ved at vedtage én enkelt nødprocedure, som gælder for alle former for fødevarer og foder, uanset geografisk oprindelse, er det muligt at fjerne forskelle og lukke smuthuller. Kommissionen vil fremsætte et samlet lovforslag herom.

Beslutningsprocedure

Beslutningsproceduren skal strømlines og forenkles for at sikre effektivitet, indsigt og hurtig behandling.

81. EU's fødevarerlovgivning kan baseres på forskellige bestemmelser i EF-traktaten: artikel 95 i forbindelse med foranstaltninger, der vedrører det indre markeds oprettelse og funktion (med udgangspunkt i et højt forbruger- og sundhedsbeskyttelsesniveau), artikel 152 i forbindelse med foranstaltninger på veterinær- og plantesundhedsområdet, der direkte har til formål at beskytte folkesundheden, artikel 153 om forbrugerbeskyttelse og artikel 37, når det især drejer sig om landbrugsaspekter. Afhængig af retsgrundlaget vedtages foranstaltninger af

Rådet sammen med Europa-Parlamentet eller efter høring af Europa-Parlamentet efter forslag fra Kommissionen.

I henhold til EF-traktatens artikel 202 skal Rådet i de retsakter, det vedtager, tildele Kommissionen beføjelser til at gennemføre de af Rådet udfærdigede forskrifter, men kan i særlige tilfælde forbeholde sig retten til selv direkte at udøve gennemførelsesbeføjelserne. Med en sådan overførsel af beføjelser skulle Kommissionen normalt være i stand til at omsætte videnskabelig rådgivning hurtigt ved at ændre den relevante lovgivning eller træffe relevante afgørelser. I nogle tilfælde er gennemførelsesbeføjelserne dog endnu ikke overført til Kommissionen (særlig i forbindelse med fødevarer-tilsætningsstoffer) med det uønskede resultat, at det kan tage adskillige år at ajourføre positivlister over godkendte stoffer (uanset om det er nødvendigt for at godkende et nyt stof, forbyde anvendelse af et godkendt stof eller ændre betingelserne for brug af et godkendt stof), efter at den videnskabelige rådgivning har fundet sted.

82. I nogle af de tilfælde, hvor gennemførelsesbeføjelserne er overført til Kommissionen (f.eks. smagsstoffer, ekstraktionsmidler, forurenende stoffer, pesticidrester, materialer, som er i kontakt med fødevarer, diætetiske fødevarer, bestrålede fødevarer eller dybfrostvarer), er den gældende beslutningsprocedure for omsætning af videnskabelig rådgivning til lovgivning eller afgørelser utilfredsstillende. De gældende procedurer er forskellige og tunge. Der er inddraget forskellige udvalg. Bestemmelserne er uensartede. Der er kun få og spredte ressourcer.
83. Det er nødvendigt at revidere alle EU-fødevarerlovgivningens procedurer for gennemførelse og for tilpasning til de tekniske og videnskabelige fremskridt. I den forbindelse bør antallet af udvalg, som beskæftiger sig med uddelegeret lovgivning og vedtagelse af enkeltstående afgørelser, reduceres, og der bør ske en strømlining. Der bør ske en bedre koordinering for at sikre, at spørgsmål om fødevarerikkerhed behandles løbende fra landbrugsbedrift til forbruger, og det skal foregå på den måde, at der anvendes én enkelt procedure for uddelegeret lovgivning, én enkelt forvaltningsprocedure for vedtagelse af enkeltstående afgørelser og en nødprocedure i forbindelse med alle påtrængende spørgsmål om fødevarerikkerhed. De nye procedurer skal være i overensstemmelse med den seneste komitologi-afgørelse.
84. Der bør fastsættes tydelige frister, som ikke må overskrides, når Kommissionen udarbejder en ændring eller afgørelse, når det stående udvalg afgiver udtalelse, og når Kommissionen færdigbehandler en ændring eller en afgørelse. Man bør overveje at give større indsigt på alle stadier i lovgivningsprocessen. Man bør i vid udstrækning gøre brug af informations- og kommunikationsteknologierne for at automatisere udarbejdelse og sporing af ændringer og afgørelser og fremskynde cirkuleringen heraf til alle berørte parter.

KAPITEL 6: KONTROL

Der fremsættes et samlet forslag til forskrifter for at få omformuleret de forskellige kontrolkrav. I den forbindelse tages der hensyn til det generelle princip om, at alle led i fødevareproduktionen skal underkastes offentlig kontrol.

Udviklingen i EU's lovgivning

85. I mere end 30 år er der fastsat krav om offentlig kontrol både på nationalt plan og på EU-plan i forskellige fællesskabsforskrifter. Selvom bestemmelserne har det samme formål, er fremgangsmåden i forbindelse med disse kontroller forskellig. Endvidere indeholder forskrifterne uregelmæssigheder, hvilket medfører, at retsgrundlaget for offentlig kontrol både i medlemsstaterne og tredjelande er ufuldstændigt. Det er nødvendigt at tydeliggøre og ajourføre de gældende bestemmelser om fødevarekontrol og sikre, at bestemmelserne dækker alle led i produktionen. Endvidere er det nødvendigt at revidere visse mere præcise krav om kødinspektion, da de ikke længere er på linje med moderne forvaltning af fødevarer.
86. Den gældende lovgivning omfatter en ordning, som giver medlemsstaterne mulighed for at opkræve et gebyr til dækning af udgifterne ved kontrol af produkter af animalsk oprindelse. Medlemsstaterne kan opkræve en afgift fra importører for at kontrollere, om en række produkter af animalsk og ikke-animalsk oprindelse er i overensstemmelse med post-Chenobyl-lovgivningen. Der er forskel på, hvor høje afgifter der opkræves i medlemsstaterne og medlemsstaterne imellem. Endvidere findes der ikke et retsgrundlag for en tilsvarende ordning for kontrol med foder og fødevarer af ikke-animalsk oprindelse.
87. Når bestemmelserne nu tages op til fornyet overvejelse, vil der blive taget hensyn til de forskelle, der gør sig gældende i forbindelse med fastsættelse og opkrævning af kontrolgebyrer, og princippet vil blive udvidet til at omfatte områder, som ikke er dækket på indeværende tidspunkt. Der bør fastsættes fælles mål på EU-plan med hensyn til krav om personale og udstyr, mens man bør garantere, at gebyrerne kun anvendes til at finansiere kontrol.

Kontrol med EU-lovgivningens anvendelse i praksis

88. Ansvar for sikker fødevareproduktion deles af de direkte implicerede parter, de nationale myndigheder og Europa-Kommissionen. De direkte implicerede parter er ansvarlige for at overholde retsforskrifterne og minimere risici på eget initiativ. De nationale myndigheder er ansvarlige for at sikre, at de direkte implicerede parter overholder fødevarerikkerhedsnormerne. De skal indføre kontrolordninger for at sikre, at fællesskabsreglerne overholdes, og om nødvendigt, håndhæves. Sådanne ordninger skal udvikles på fællesskabsplan, således at der anvendes samme fremgangsmåde.
89. For at sikre at kontrolordningerne er effektive, gennemfører Kommissionen et revisions- og inspektionsprogram via Levnedsmiddel- og Veterinærkontoret. Ved hjælp af disse kontroller evalueres de nationale myndigheder i forhold til deres evne til at indføre og anvende effektive kontrolordninger, og kontrollerne suppleres med

besøg på udvalgte bedrifter for at efterprøve, om acceptable normer rent faktisk overholdes.

90. De seneste kriser på fødevarer sikkerhedsområdet har med al tydelighed vist, at der er mangler ved de nationale kontrolordninger. Det centrale i problemstillingen er dog, at der ikke findes en fælles metode på EU-plan til indførelse og udbygning af nationale kontrolordninger.
91. Det er derfor helt klart nødvendigt at indføre **fællesskabsrammer for nationale kontrolordninger**. På den måde vil man kunne forbedre kontrollen på fællesskabsniveau og dermed højne fødevarer sikkerhedsnormerne i hele Den Europæiske Union. Det skal fortsat påhvile medlemsstaterne at anvende kontrolordningerne i praksis. Fællesskabsrammerne ville bestå af tre hovedelementer.
- Det første ville være **EU-kriterier for kontrolordningernes anvendelse**, som de nationale myndigheder ville forventes at opfylde. Kriterierne ville tjene som de vigtigste referencepunkter for Levnedsmiddel- og Veterinærkontorets revision af de berørte myndigheder, og på den måde ville kontoret kunne fastlægge en konsekvent og fyldestgørende fremgangsmåde ved revision af nationale ordninger.
 - Det andet ville være **EU-retningslinjer for kontrol**. Med sådanne retningslinjer ville det være muligt at fremme konsekvente nationale strategier og identificere risikobaserede prioriteter og de mest effektive kontrolprocedurer. Med en EU-strategi ville der blive fastlagt en samlet integreret fremgangsmåde ved kontrol. Retningslinjerne ville også kunne anvendes til at indføre ordninger til registrering af gennemførte kontrolaktioner og resultaterne heraf, og de vil kunne tjene som Fællesskabets resultatindikatorer.
 - Det tredje ville være et bedre **administrativt samarbejde** om indførelse og anvendelse af kontrolordninger. Det ville give de nationale myndigheders udveksling af eksempler på optimal praksis en større fællesskabsdimension. Samarbejdet ville også gå ud på at fremme gensidig bistand mellem medlemsstaterne ved at integrere og supplere de gældende retlige rammer. Det ville endvidere omfatte f.eks. uddannelse, udveksling af informationer og langsigtede strategiske overvejelser på fællesskabsniveau.
92. Fastlæggelse af sådanne overordnede fællesskabsrammer for nationale kontrolordninger er helt klart en opgave, som skal løses af Kommissionen og medlemsstaterne i samarbejde. Levnedsmiddel- og Veterinærkontorets erfaringer vil indgå som et vigtigt led i arbejdet.
93. Siden det indre marked blev oprettet, er det blevet helt tydeligt, hvor vigtigt det er med effektiv og harmoniseret sundhedskontrol ved Den Europæiske Unions ydre grænser. Den gældende ordning, som er baseret på grænsekontrolsteder, der sorterer under myndighederne i de enkelte medlemsstater, omfatter kun produkter af animalsk oprindelse. Endvidere sikrer ordningen ikke en tilstrækkelig koordineret fremgangsmåde ved grænsekontrol. Retsgrundlaget for grænsekontrol skal nødvendigvis omfatte alle produkter og definere en mere effektiv kontrolordning på EU-plan.

94. Det er nødvendigt at overveje, om Kommissionen har behov for at få yderligere beføjelser i tillæg til den gældende overtrædelsesprocedure med henblik på de tilfælde, hvor kontrollen viser, at der i høj grad er tale om manglende overholdelse af EU-forskrifterne. Disse beføjelser skulle så særlig gøre det muligt at træffe hurtige foranstaltninger i tilfælde af øjeblikkelige risici for forbrugernes sundhed som en effektiv og gennemskuelig opfølgning af Levnedsmiddel- og Veterinærkontorets kontrolrapporter. Det burde også i givet fald være muligt at tilbageholde Fællesskabets økonomiske støtte eller kræve tilbagebetaling af allerede tildelte midler.

KAPITEL 7: FORBRUGEROPLYSNINGER

Kommunikation om risici

Kommunikation om risici bør ikke være en passiv formidling af oplysninger. Det skal være en interaktiv proces, som omfatter en dialog med og feedback fra alle berørte parter.

95. Kommunikation om risici består af udveksling af oplysninger mellem de berørte parter om de givne risici art og om de foranstaltninger, der skal træffes for at begrænse de givne risici. Det er en af de offentlige myndigheders vigtigste opgaver i forbindelse med styring af risici for folkesundheden. Kommunikation om risici kan kun fungere korrekt, hvis risikovurderinger og afgørelser om styring af risici kan gennemskues og er offentligt tilgængelige. Siden 1997 har Kommissionen anvendt en ny fremgangsmåde for at sikre indsigt, idet den stiller alle informationer om videnskabelig rådgivning samt inspektioner og kontrol til rådighed for offentligheden. Denne politik indgår som et vigtigt led i kommunikation om risici og er en forudsætning for, at der kan skabes tillid i befolkningen. Derfor skal den videreføres.
96. I alle forhold vedrørende fødevarer sikkerhed er det af afgørende betydning, at forbrugeren anses for at være en af de berørte parter, og at forbrugernes synspunkter tages i betragtning, ved at
- offentligheden høres om alle aspekter ved fødevarer sikkerheden
 - der skabes et forum for drøftelser (offentlige høringer) mellem videnskabelige eksperter og forbrugere
 - man fremmer dialogen mellem forbrugerne på tværs af grænser både på europæisk plan og på verdensplan.
97. Det er vigtigt, at der er åbenhed omkring alle tiltag i den politiske beslutningsproces. Uanset hvor god en ny ordening end måtte være, så kan forbrugerne ikke uden indsigt følge med i tilrettelæggelsen af nye foranstaltninger og få et indtryk af, hvilke forbedringer de medfører. Åbenhed baner vej for den nødvendige prøvelse fra offentlig side og sikrer demokratisk kontrol samt ansvarliggørelse.
98. Endelig er der behov for at indføre en mere proaktiv fremgangsmåde, når der skal formidles oplysninger om uundgåelige risici for bestemte dele af befolkningen. Der bør gøres en mere aktiv indsats for at advare om de mulige risici, som bestemte fødevarer frembyder for f.eks. kvinder i den fødedygtige alder, gravide, spædbørn, ældre og personer med et svækket immunforsvar.

Mærkning og reklame

Forbrugerne skal have vigtige og præcise oplysninger, således at de kan træffe informerede valg.

99. Bindende regler om mærkning skal derfor sikre, at forbrugeren får de informationer om produktets karakteristika, som er afgørende for valg, sammensætning og

oplagring samt anvendelse af et givet produkt. De berørte parter bør også have mulighed for at anføre flere oplysninger på etiketten, forudsat at oplysningerne er korrekte og ikke vildledende.

I Verdenshandelsorganisationens regi er mærkning på mange områder blevet til et handelspolitisk spørgsmål, herunder også i forbindelse med fødevarerikkerhed, både i forhold til TBT- og SPS-aftalen. Fællesskabet har derfor anført, at det har til hensigt at gøre en indsats for at fremme multilaterale retningslinjer for mærkning. Retningslinjerne skal tjene til at undgå unødvendige tvister. Det er af særlig interesse for Fællesskabet, som er af den holdning, at forbrugeren har ret til information.

100. I tillæg til den løbende **kodifikation af direktivet om etikettering** har Kommissionen til hensigt at fremsætte forslag til en ny ændring, som skal fjerne muligheden for ikke at angive sammensatte ingrediensers bestanddele, når de udgør mindre end 25% af det endelige produkt. Etiketter med oplysning om alle ingredienser vil ikke blot sikre optimal forbrugerinformation om et givet produkts sammensætning, men også samtidig give de forbrugere, som af sundhedsårsager eller etniske hensyn skal eller ønsker at undgå bestemte ingredienser, de oplysninger, de har brug for. Det er i denne forbindelse fortsat nødvendigt at tage stilling til problemet med overførsel af tilsætningsstoffer. I forbindelse med ingredienser, som er kendte allergener, men hvor kun kategorien skal anføres, vil det endvidere blive overvejet, om det ikke ville være hensigtsmæssigt at angive tilstedeværelsen af sådanne allergener, således at overfølsomme forbrugere kan undgå de pågældende produkter.
101. I direktivet om etikettering nedlægges der forbud mod at beskrive fødevarer som produkter, der kan forebygge menneskelige sygdomme og anvendes til behandling eller helbredelse, eller at henvise til sådanne egenskaber. Kommissionen er fortsat af den opfattelse, at etiketter på fødevarer og reklame ikke må indeholde sundhedsanprisninger. Det er helt rigtigt, at en varieret kost er en forudsætning for et godt helbred, men påstande om, at fødevarer kan anvendes til forebygge en given sygdomme eller til at behandle eller helbrede kan faktisk medføre, at forbrugeren vælger en kost uden variation. Kommissionen vil dog overveje, om der bør indføres særlige bestemmelser i EU-lovgivningen om "funktionelle påstande" (f.eks. påstande om, at et næringsmiddel har en positiv virkning på visse normale kropsfunktioner) og "ernæringsmæssige påstande" (f.eks. påstande om, der findes, ikke findes eller eventuelt findes en given mængde af et næringsmiddel i et fødevarerprodukt, eller at dets værdi er så og så meget i forhold til lignende fødevarerprodukter). Endvidere vil Kommissionen overveje at bringe kravene i direktivet om næringsdeklaration på linje med forbrugernes behov og forventninger.
102. I tillæg til denne fremgangsmåde ved mærkning af fødevarer bør forbrugernes og konkurrenternes klagemuligheder i forbindelse med **vildledende reklamebudskaber** udvides til at omfatte de omtalte former for påstande. Kommissionen har til hensigt at fremsætte et forslag herom med det formål at ændre direktivet om vildledende reklame og vil sikre, at bestemmelserne om påstande på etiketter og i reklame kommer til at udgøre et sammenhængende retsgrundlag.
103. Kommissionen vil endvidere overveje at foretage en revision eller indføre særlige regler om mærkning for bestemte kategorier af fødevarer. Særlige regler, som f.eks. om obligatorisk angivelse af oprindelse i forbindelse med frisk frugt, som giver forbrugeren bedre oplysninger om de pågældende produkter, er ikke i strid med de

generelle regler. Kommissionen har også til hensigt at tydeliggøre bestemmelserne om mærkning af **nye fødevarer**, særlig produkter, som er fremstillet på grundlag af genetisk modificerede organismer, og vil træffe foranstaltninger med hensyn til mærkning af tilsætningsstoffer, som er fremstillet ved gensplejsning, samt mærkning af fødevarer og fødevaringredienser, som er ikke er fremstillet ved gensplejsning (de såkaldte "ikke-gensplejsede fødevarer").

Ernæring

Forbrugerne viser stigende interesse for næringsværdien i de fødevarer, de køber, og der er et tiltagende behov for at give forbrugerne korrekte oplysninger om de fødevarer, de indtager.

104. Beskyttelsen af folkesundheden er ikke begrænset til at garantere, at alle fødevarer er sikre i kemisk, biologisk og fysisk henseende. Den bør også have til formål at sikre, at befolkningen indtager vigtige næringsmidler og samtidig begrænser indtagelsen af andre stoffer, for at undgå negative virkninger for helbredet, herunder at fødevarer ikke kan fordøjes. Videnskabelige data har vist, at en tilstrækkelig varieret kost er af meget stor betydning for at bevare et godt helbred og et almindeligt velbefindende. Det er måske især tilfældet nu, hvor der markedsføres nye former for produkter med ændret ernæringsværdi, som kan påvirke forbrugernes adfærd og velbefindende enten positivt eller negativt. Endvidere har forbrugeren ikke altid adgang til entydige oplysninger, som kan sætte vedkommende i stand til at træffe de rigtige valg.
105. Med hensyn til **diætetiske fødevarer** (dvs. fødevarer, som skal opfylde bestemte befolkningsgruppers særlige krav til ernæring) har Kommissionen til hensigt at udarbejde et særdirektiv om fødevarer, der skal dække behov, som opstår på grund af intens brug af muskler. Kommissionen vil også udfærdige en rapport om fødevarer til personer, som lider af diabetes, og definere de betingelser, der skal være til stede for at kunne fremsætte påstand om, at givne fødevarer er "natrium-fattige" eller "ikke indeholder natrium" og "ikke indeholder gluten". Kommissionen har endvidere til hensigt at fremsætte to direktivforslag til Rådet og Parlamentet om **kosttilskud** (dvs. koncentrerede ernæringskilder, som f.eks. vitaminer og mineraler) og **berigede fødevarer** (dvs. fødevarer med ernæringstilskud). Endelig skal der fastlægges renhedskriterier for ernæringsstoffer, som tilsættes til fødevarer med et særlig ernæringsmæssigt formål, eller som er til stede i kosttilskud eller fødevarer med ernæringstilskud.
106. Der er truffet en række foranstaltninger på fællesskabsniveau i forbindelse med det fjerde og femte rammeprogram for forskning og udvikling. Disse foranstaltninger omfatter flere aspekter, som burde være relevante for en politik på ernæringsområdet. Kommissionen overvejer at udarbejde en samlet **politik for ernæringsområdet** og vil senere fremlægge en handlingsplan med henblik herpå.
107. Flere af de spørgsmål, som allerede er rejst i denne hvidbog, er også relevante for tilrettelæggelsen af en politik på dette område. Hvis det skal lykkes at gennemføre en politik på ernæringsområdet, så kræver det især en effektiv overvågning samt indsamling og analyse af forskellige data. Derfor bør der indgå oplysninger om indtagelse af fødevarer, kost og ernæringstilstand i de nationale og i Fællesskabets dataindsamlingsystemer. Endvidere bør man tilskynde forskning og undersøgelser på ernæringsområdet og indhente videnskabelige råd, som derefter offentliggøres. Effektiv formidling af korrekte oplysninger til forbrugerne er også et vigtigt aspekt

ved en politik på ernæringsområdet. Direktivet om næringsdeklaration spiller en rolle i den forbindelse. Der bør udfoldes særlige bestræbelser for at anvende hensigtsmæssige informationsmidler, herunder ernæringsdeklarationer, men og informationskampagner. Der vil blive fremsat forslag til Rådets henstillinger om retningslinjer for ernæringsområdet. Der skal sikres hensigtsmæssig forbrugerinformation.

KAPITEL 8: INTERNATIONAL DIMENSION

Det vigtigste princip for import af fødevarer og foder er, at produkterne skal opfylde sundhedskrav, som mindst svarer til dem, Fællesskabet har fastsat for sin egen produktion.

108. Fællesskabet er verdens største importør/eksportør af fødevarer og handler med stadig flere forskellige fødevarer og med lande i hele verden. Med denne omfattende handel med fødevarerprodukter kan fødevarerensikkerheden ikke kun betragtes som et internt anliggende. Nøjagtig de samme betænkeligheder med hensyn til zoonoser, forurenende stoffer og andre forhold gør sig gældende i forbindelse med fødevarerprodukter i den internationale handel, uanset om Fællesskabet importerer eller eksporterer produkterne. For at sikre at sundhedskravene opfyldes, er vi i henhold Verdenshandelsorganisationens bestemmelser forpligtet til at basere foranstaltninger på internationale normer, eller sørge for, at der er videnskabeligt belæg herfor. I de tilfælde hvor der ikke er tilstrækkeligt videnskabeligt belæg, kan der træffes foreløbige foranstaltninger på grundlag af tilgængelige relevante informationer.
109. De internationale rammer for fødevarerensikkerhed er udvidet betydeligt, fordi visse internationale organisationer er kommet til at spille en større rolle, f.eks. Codex Alimentarius og Det Internationale Kontor for Epizootier under Verdenshandelsorganisationens aftale om anvendelsen af sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger (SPS-aftalen), Verdenssundhedsorganisationen (WHO) og Levnedsmiddel- og Landbrugsorganisationen (FAO).
110. Fællesskabet deltager aktivt i SPS-Komitéen og i andre komitéer under Verdenshandelsorganisationen for at sikre, at de internationale organisationer fremmer og forsvare landes ret til at opretholde høje offentlige sundhedsnormer for fødevarerensikkerhed. I den forbindelse har Fællesskabet til hensigt at tydeliggøre og udbygge de gældende WTO-bestemmelser om anvendelse af forsigtighedsprincippet på fødevarerensikkerhedsområdet, særlig for at nå frem til en aftale om, hvordan princippet skal finde anvendelse. Vedtagelsen af en fælles fremgangsmåde i forbindelse med fødevarerensikkerhed, som omhandlet i denne hvidbog, vil bidrage til at styrke den rolle, Fællesskabet spiller inden for Verdenshandelsorganisationen.

Nogle tredjelande fremfører sundhedsmæssige og plantesundhedsmæssige argumenter uden videnskabeligt belæg for at hindre Fællesskabets fødevarer i at få adgang til deres markeder. I henhold til SPS-aftalen har man ret til at få udleveret den risikovurdering, som et tredjeland lægger til grund for sin foranstaltning. Sådanne risikovurderinger bør i tide gennemgås nøje for eventuelt at kunne påvise inkonsekvens og svagheder og påbegynde den høringsprocedure, som er omhandlet i SPS-aftalen.

111. Arbejdet med at få Det Europæiske Fællesskab med i Codex Alimentarius og Det Internationale Kontor for Epizootier vil blive fremskyndet.
112. Forbrugere i hele verden har ret til at forvente, at eksporterede fællesskabsprodukter er af samme høje standard, som den der gælder inden for Fællesskabet. De krav, der stilles til fødevarer sikkerheden i forbindelse med produkter, som eksporteres fra Fællesskabet, skal mindst svare til dem, der stilles til produkter, som markedsføres inden for Fællesskabet. Det vil blive undersøgt, om der er behov for at indføre EU-eksportgodkendelser til sikring heraf.
113. Fællesskabet har allerede forhandlet sig frem til en række bilaterale aftaler på internationalt plan om sundhedsmæssige foranstaltninger, og de indebærer, at tredjelandes sundhedsmæssige foranstaltninger anerkendes som værende på ligefod med Fællesskabets. Man vil undersøge, om det er muligt at forhandle sig frem til flere aftaler, og om der er behov for teknisk samarbejde og samarbejde om forskning og teknologisk udvikling med tredjelande. For at opfylde de forpligtelser, der er indeholdt i SPS-aftalen, skal Fællesskabet sikre, at alle bestemmelser om SPS-foranstaltninger giver mulighed for omtalte anerkendelse, også i enkelttilfælde.
114. Forhandlinger med nabolande og naboer, f.eks. Norge, Schweiz, Andorra, om aftaler, i henhold til hvilke de overtager den gældende fællesskabsret om fødevarer sikkerhed og andre sundhedsmæssige og plantesundhedsmæssige krav, videreføres.
115. I forbindelse med Fællesskabets fremtidige udvidelse er det af afgørende betydning, at ansøgerlandene gennemfører de grundlæggende principper i traktaten og bestemmelserne om fødevarer sikkerhed samt indfører kontrolordninger, som svarer til dem, der findes i Fællesskabet. Der er tale om en stor udfordring for disse lande, for de skal både tilpasse deres produktions- og forarbejdningsfaciliteter, gennemføre den nødvendige lovgivning og indføre de påkrævede kontrolordninger. Med de gældende støtterammer vil Fællesskabet om nødvendigt bistå ansøgerlandene med at vedtage de nødvendige bestemmelser og i den forbindelse oprette relevante institutioner, som kan gennemføre og håndhæve bestemmelserne, i overensstemmelse med de prioriteter, der er opstillet for tiltrædelsespartnerskaberne.

KAPITEL 9: KONKLUSIONER

116. De foreslåede foranstaltninger i hvidbogen indebærer, at fødevarerikkerhedskomplekset vil kunne koordineres og integreres bedre, og bidrager dermed til, at det højst mulige sundhedsbeskyttelsesniveau kan opnås.

Lovgivningen vil blive revideret og behørigt ændret, så den kommer til at fremstå som en mere sammenhængende og ajourført helhed. Håndhævelsen af lovgivningen vil blive fremmet på alle niveauer.

Kommissionen er overbevist om, at oprettelsen af den nye fødevaremyndighed, som bliver et centrum for videnskabelig ekspertise for hele EU, vil bidrage til at sikre et højt beskyttelsesniveau for forbrugernes sundhed og følgelig til at genskabe forbrugernes tillid.

117. Hvis forslagene i hvidbogen skal føres ud i livet, må de kunne regne med støtte fra Europa-Parlamentet og Rådet. Gennemførelsen afhænger af medlemsstaternes engagement. Hvidbogen opfordrer også fødevaresektoren til at involvere sig aktivt i spørgsmålet, eftersom det er den, som har det primære ansvar for, at fødevarerikkerhedskravene respekteres til daglig.

Ønsket om større åbenhed på alle niveauer af fødevarepolitikken løber som en rød tråd gennem hvidbogen. Større åbenhed vil bidrage væsentligt til at øge forbrugernes tillid til EU's fødevarepolitik.

BILAG

Handlingsplan om fødevarerikkerhed³

NR.	Foranstaltning	Formål	REF. TIL HB	Vedtagelse af Kommis- sionen	Vedtagelse af Rådet/ Parlamentet
I. Prioriterede foranstaltninger					
1.	Forslag om oprettelse af en europæisk fødevareremyndighed	Oprettelse af en uafhængig europæisk fødevareremyndighed.	29	September 2000	December 2001
2.	Forslag om fastlæggelse af procedurer vedrørende fødevarerikkerhed	Indførelse af omfattende sikkerhedsforanstaltninger, der skal finde anvendelse på hele forløbet fra jord til bord for fødevarer, herunder for foder Etablering af et omfattende system til hurtig varsling, som skal finde anvendelse ved pludselig opståede problemer med foder- og fødevarerikkerheden på områder med harmoniserede krav og procedurer, herunder i tredjelande på basis af et princip om gensidighed.	80 18	September 2000	December 2001

³ Denne handlingsplan omfatter ikke alle de igangværende foranstaltninger, der iværksættes til opfyldelse af de forpligtelser, der fremgår af de EF-retlige regler.

NR.	Foranstaltning	Formål	REF. TIL HB	Vedtagelse af Kommissionen	Vedtagelse af Rådet/ Parlamentet
3.	Forslag om et generelt direktiv om fødevarer sikkerhed	<p>Fastlæggelse af fødevarer sikkerhed som det primære mål for EUs regler på fødevarer området.</p> <p>Fastlæggelse af fælles principper for fødevarer lovgivningen (især: videnskabeligt grundlag, producenter og leverandørers ansvar, sporing gennem hele fødekæden, en effektiv kontrol og håndhævelse).</p> <p>Større åbenhed, ensartethed og øget retssikkerhed .</p>	67	September 2000	December 2001
4.	Forslag til en forordning om offentlig kontrol med fødevarer- og fodersikkerhed	<p>Fastlæggelse af de fællesskabsretlige rammer for offentlig kontrol med alle aspekter af fødevarer- og foderstofsikkerheden i hele forløbet fra jord til bord:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sammenskrivning og udfyldning af eksisterende nationale kontrolbestemmelser og af fællesskabsregler om kontrol og inspektion inden for EU, ved grænserne og i tredjelande - integrering af eksisterende tilsyns- og overvågningssystemer med henblik på etableringen af et omfattende og effektivt tilsyns- og overvågningssystem, der kan anvendes fra jord til bord - fastlæggelse af rammerne for udarbejdelsen af konsoliderede årlige programmer for fødevarer kontrol - sammenskrivning af gældende EF-regler om gensidig bistand og administrativt samarbejde 	Kap. 6	December 2000	December 2001

NR.	Foranstaltning	Formål	REF. TIL HB	Vedtagelse af Kommissionen	Vedtagelse af Rådet/Parlamentet
		-fastlæggelse af, hvordan der på EF-plan kan ydes finansiel støtte til offentlig kontrol.			
5.	Forslag til en forordning om foder	<p>Beskyttelsen af folkesundheden og dyrs sundhed fastsættes som det primære mål for EUs lovgivning om foder.</p> <p>Fastlæggelse af fælles principper for lovgivningen om foder (især: videnskabeligt grundlag, producenters og leverandørers ansvar, systematisk gennemførelse af HACCP-systemet (Hazard Analysis and Critical Control Points), sporing, effektiv kontrol og håndhævelse).</p> <p>Omarbejdelse af alle de eksisterende foranstaltninger for foderstoffer, således at der etableres en omfattende retlig regulering, der skal give større gennemskuelighed, ensartethed og øget retssikkerhed.</p>	69	December 2001	December 2002
6.	Forslag til en forordning om nye foderstoffer	Planlægningen af et centraliseret system til godkendelse af anvendelsen af ikke-konventionelle produkter i animalsk føde, især genetisk modificerede organismer (GMO) eller foderstoffer fremstillet af genetisk modificerede organismer .	69	September 2000	December 2001
7.	Ændring af bilaget til direktiv 96/25/EØF om omsætning af fodermidler	En ændring af definitionerne af de fodermidler, der er anført i bilaget til direktiv 96/25/EF, særlig med hensyn til olie, fedtstoffer og animalske produkter.	69	September 2000	-
8.	Forslag til en forordning om hygiejne	Omarbejdelse af horisontale og vertikale direktiver om hygiejne for levnedsmidler hidrørende fra planter eller dyr.	72	Juni 2000	Juni 2002

NR.	Foranstaltning	Formål	REF. TIL HB	Vedtagelse af Kommis- sionen	Vedtagelse af Rådet/ Parlamentet
		<p>En afklaring af ansvaret for næringsdrivende i fødevarerbranchen og indførelsen af en systematisk anvendelse af HACCP-systemet.</p> <p>Anvendelse af hygiegneregler i alle fødebarekædens led, herunder i primærproduktionen.</p>			
9.	Ændring af beslutning 98/272/EF om epidemiologisk overvågning for overførbare spongiforme encephalopatii (TSE)	<p>Styrkelse af overvågningen for TSE, herunder en undersøgelse af obligatoriske prøver (hurtige post mortem prøver) på udvalgte grupper af kvæg.</p> <p>Styrkelse af overvågningen for TSE hos mindre drøvtyggere.</p>	71	<p>Marts 2000</p> <p>September 2000</p>	<p>-</p> <p>-</p>
10.	Beslutning om programmer i medlemsstaterne og i tredjelande vedrørende restkoncentrationer	Sikring af en effektiv påvisning af restkoncentrationer i medlemsstaterne og i tredjelande.	74	December 2000	-
11.	Forslag om ændring af direktiv 89/107/EØF om tilsætningsstoffer	Indsættelse af gennemførelsesbeføjelser til opretholdelse af listerne over tilladte tilsætningsstoffer og til fastsættelse af nærmere regler om enzymer.	77	December 2000	December 2001
12.	Forslag om ændring af direktiv 95/2/EF om andre tilsætningsstoffer til levnedsmidler end farvestoffer og sødestoffer	Ajourføring og revidering af listen over andre tilsætningsstoffer til levnedsmidler end farvestoffer og sødestoffer.	77	December 2000	December 2001
13.	Forslag om ændring af direktiv 88/388/EØF om aromaer, som må anvendes i levnedsmidler	Præcisering og opdatering af definitionerne, fastsættelse af maksimale grænseværdier for skadelige stoffer og fastsættelse af gennemførelsesbeføjelser for Kommissionen.	77	December 2000	December 2001

NR.	Foranstaltning	Formål	REF. TIL HB	Vedtagelse af Kommissionen	Vedtagelse af Rådet/ Parlamentet
14.	Forslag om ændring af forordning nr. 258/97 om nye levnedsmidler og nye levnedsmiddelingredienser	Indarbejdelse af de tilpasninger, som ifølge konklusionerne i rapporten om forordningens gennemførelse er nødvendige, og i overensstemmelse med de nye rammer i direktiv 90/220/EØF	76	December 2001	December 2002
15.	Forordning om mærkning af fødevarer, der ikke indeholder genetisk modificerede organismer	Næringsdrivende gives mulighed for at anvende mærkning, hvoraf det fremgår, at der ikke er anvendt gensplejsning ved fremstillingen af en fødevarer.	76 103	September 2000	-
16.	Forslag om ændring af direktiv 79/112/EØF om mærkning af levnedsmidler samt præsentationsmåder og reklamer for levnedsmidler	Fjernelse af muligheden for, at man kan undlade at give oplysning om bestanddele, der indgår i sammensatte produkter, når de udgør mindre end 25 % af det endelige produkt samt opstilling af en liste over allergifremkaldende stoffer.	100	December 2000	December 2001
17.	Forslag til Kommissionens direktiver om fastsættelse af maksimale grænseværdier for indholdet af pesticidrester i og på fødevarer samt i og på landbrugsprodukter	<p>Fastsættelse af maksimale grænseværdier for indholdet af pesticidrester bl.a. for 36 pesticider, for hvilke direktiverne om restkoncentrationer ikke fastsætter grænseværdier, og for hvilke grænseværdien i juli 2000 automatisk vil blive nul, medmindre Kommissionen fastsætter andre grænseværdier.</p> <p>Fastsættelse af en maksimal grænseværdi på nul for 8 pesticider, der blev udeladt fra bilag I til direktiv 91/414/EØF.</p> <p>Fastsættelse af maksimale grænseværdier for nye aktive substanser, der er medtaget i bilag I til direktiv 91/414/EØF.</p>	74	<p>Juni 2000</p> <p>September 2000</p> <p>Fortløbende proces</p>	-

NR.	Foranstaltning	Formål	REF. TIL HB	Vedtagelse af Kommissionen	Vedtagelse af Rådet/Parlamentet
18.	Meddelelse om en handlingsplan om en politik for ernæringsområdet	Udarbejdelse af en samlet politik for ernæringsområdet	106	December 2000	-
II. Foderstoffer					
19.	Forslag om ændring af direktiv 70/524/EØF om tilsætningsstoffer til foderstoffer	En konsolidering af direktivet. En fastsættelse af maksimale grænseværdier for restkoncentrationer af tilsætningsstoffer. Præcisering af visse aspekter i forbindelse med proceduren (evalueringsrapporter) og udstedelse af tilladelser (generiske contra specifikke).	69	Juli 2001	December 2002
20.	Ændring af beslutning 91/516/EØF om listen over råvarer, som det er forbudt at anvende i foderblandinger	Indførelse af de fornødne ændringer til listen over de fodermidler, hvis anvendelse i foderblandinger skal forbydes, især for så vidt angår visse biprodukter fra fedtudvinding.	69	Juni 2000	-
21.	Ændring af bilaget til direktiv 1999/29/EF om uønskede stoffer og produkter i foderstoffer	Fastsættelsen af maksimale grænseværdier for dioxiner i olie og fedtstoffer samt for andre eller eventuelt alle foderstoffer. Indsamling af oplysninger om baggrundsforureningen af PCB og dioxinlignende PCB, samt fastsættelse af maksimale grænseværdier for restkoncentrationen af eventuelle andre forurenende stoffer i foderstoffer.	69	December 2000	-
22.	Forslag om ændring af direktiv 96/25/EF om omsætning af fodermidler	Efter overvejelse at beslutte, om der skal udarbejdes en eksklusiv positivliste over tilladte fodermidler.	69	December 2002	December 2003
23.	Forslag om ændring af direktiv 95/53/EF om principperne for tilrettelæggelse af offentlig kontrol på foderstofområdet	Indsættelse af en sikkerhedsklausul for det tilælde, at der i relation til foderstoffer opstår en sundhedsfare eller risiko for at en sådan spredes, således at dette kunne udgøre en helbredsrisiko for mennesker	69	Marts 2000	Marts 2001

NR.	Foranstaltning	Formål	REF. TIL HB	Vedtagelse af Kommissionen	Vedtagelse af Rådet/Parlamentet
		<p>Indsættelsen af en forpligtelse for medlemsstaterne til at gennemføre et program om kontrol med indholdet af forurenende stoffer i foderstoffer.</p> <p>Indførelsen af et system til hurtig varsling for foder, som skal integreres i systemet til hurtig varsling for fødevarer (skal integreres i foranstaltning 2).</p>			
24.	Forslag om ændring af direktiv 79/373/EØF om handel med foderblandinger	En gennemgang af de gældende bestemmelser om mærkning af foderblandinger.	69	Januar 2000	Marts 2001
25.	Forslag om ændring af direktiv 95/69/EØF om betingelser og bestemmelser for godkendelse og registrering af visse foderstofvirksomheder og mellemhandlere	<p>Indsættelse af bestemmelser om:</p> <ul style="list-style-type: none"> – godkendelse eller registrering af producenter af foderblandinger – godkendelse af producenter af visse fodermidler – En bedre sporing af fodermidler og en lettere identifikation af kritiske forhold – fastsættelsen af en kodeks for god produktion af animalsk foder. 	69	December 2000	December 2001

NR.	Foranstaltning	Formål	REF. TIL HB	Vedtagelse af Kommis- sionen	Vedtagelse af Rådet/ Parlamentet
III. Zoonoser					
26.	Forslag om ændring af direktiv 92/117/EØF om zoonoser	En forbedring af systemet til overvågning og indberetning af sygdomme, der kan overføres fra dyr til mennesker og en reduktion af forekomsten af bestemte zoonoser (f.eks. salmonella).	70	Juni 2001	Juni 2002
27.	Beslutning om programmer for medlemsstaterne og tredjelande om kontrol med forekomsten af zoonistiske agenser i animalske produkter, der eksporteres til Fællesskabet	Til sikring af at medlemsstaterne gennemfører de fornødne foranstaltninger til kontrol med forekomsten af zoonistiske agenser. Til sikring af at kontrollen med produkter fra tredjelande er på højde med kontrollen med fællesskabsprodukter.	70	December 2002	-
IV. Dyresundhed					
28.	Forslag til en forordning om krav til dyresundheden for produkter af animalsk oprindelse	Omarbejdelse af gældende regler om dyresundhed for så vidt angår produkter af animalsk oprindelse.	70	Juni 2000	Juni 2002
29.	Forøgelse af det budget, der afsættes til de aktiviteter, som er omhandlet i Rådets beslutning 90/424/EØF om visse udgifter på veterinærområdet	Muliggøre iværksættelse af de foranstaltninger, der er nødvendige for at fremme udryddelsen af visse dyresygdomme (brucellose, tuberkulose m.v.). Etablering af en task force til overvågning af sygdomsudryddelse i medlemsstaterne.	70	Maj 2000	December 2000

NR.	Foranstaltning	Formål	REF. TIL HB	Vedtagelse af Kommissionen	Vedtagelse af Rådet/ Parlamentet
V. Animalske biprodukter					
30.	<p>Forslag om ændring af direktiv 90/667/EØF og 92/118/EØF om animalsk affald og produkter fremstillet heraf</p>	<p>Omarbejdelse af gældende foranstaltninger for animalske biprodukter, der ikke er bestemt til konsum (kød og benmel, afsmeltede fedtstoffer, gylle m.v.).</p> <p>Sikring af at det kun er animalske biprodukter, fremstillet af dyr, der er erklæret egnet til konsum, som kan indgå i foderkæden for dyr.</p> <p>Afklaring af ansvaret for virksomheder, der fremstiller animalske biprodukter.</p> <p>Stramning af den offentlige kontrol og en forbedring af sporbarheden.</p>	69	Juni 2000	December 2001
VI. BSE/TSE					
31.	Beslutning om klassifikation efter BSE status	Klassifikation af de enkelte lande på baggrund af ændringer i BSE status (post mortem prøver)	71	Juni 2000	-
32.	<p>Ændring af beslutning 94/381 (foder forbud)</p> <p>Beslutning om fjernelse af nærmere bestemte risikomaterialer, som skal erstatte beslutning 97/534/EF.</p>	En ændring af beslutningen i lyset af den seneste udvikling i den videnskabelige viden. Skal erstatte beslutning 97/534/EF om forbud mod anvendelse af risikomateriale med hensyn til overførbare spongiforme encephalopatiser. Ændringer af rammeforslaget om TSE.	71	Marts 2000	-

NR.	Foranstaltning	Formål	REF. TIL HB	Vedtagelse af Kommissionen	Vedtagelse af Rådet/ Parlamentet
33.	Beslutning om harmonisering af BSE-reglerne om import af levende dyr og produkter fra tredjelande	En harmonisering af BSE-importreglerne i forhold til andre tredjelande.	71	September 2000	-
VII. Hygiejne					
34.	Rapport om forekomsten af restkoncentrationer i medlemsstater og tredjelande	Evaluerings af effekten af medlemsstaternes og tredjelandes programmer om restkoncentrationer	74	December 2000	-
35.	Ændring af bilaget til Rådets direktiv 96/23/EF om kontrolforanstaltninger for restkoncentrationer	Styrkelse af kontrollen med og opsporing af PCB og dioxiner i foder af animalsk oprindelse.	74	Juni 2000	-
36.	Forslag til beslutning om en revision af procedurerne for undersøgelser foretaget før og efter slagtingen af dyr	Undersøgelser foretaget før og efter slagtingen af dyr gøres risikobaserede og de nuværende kontrolmetoder revideres.	72	September 2001	December 2002
37.	Beslutning om mikrobiologiske standarder for visse fødevarer	Fastsættelse af grænseværdier for uønskede mikro-organismer i fødevarer på baggrund af en risikovurdering.	72	December 2001	-
VIII. Forurenende stoffer					
38.	Ændring af forordning nr. 194/97 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte forurenende stoffer	Fastsættelse af grænseværdier for en række forurenende stoffer: ochratoxin A, cadmium, bly, 3-MCPD, dioxin og muligvis PCB.	73	December 2000	-

NR.	Foranstaltning	Formål	REF. TIL HB	Vedtagelse af Kommissionen	Vedtagelse af Rådet/ Parlamentet
IX. Tilsætningsstoffer og smagsstoffer					
39.	Rapport om indtagelsen af tilsætningsstoffer via fødevarer	Skal give et overblik over indtagelsen af tilsætningsstoffer i Den Europæiske Union.	77	Juni 2000	-
40.	Forslag om ændring af direktiv 94/35/EF om sødestoffer	Ajourføring og revision af listen over sødestoffer, som må anvendes i fødevarer	77	December 2000	December 2001
41.	Ændring af direktiv 95/31/EF, 95/45/EF og 96/77/EF om renhedskriterier for tilsætningsstoffer (herunder sødestoffer og farvestoffer)	Ajourføring og afrunding af de gældende bestemmelser. Indførelse af et generelt krav om en ny sikkerhedsevaluering i forbindelse med godkendelse af tilsætningsstoffer, der stammer fra nye kilder eller fremstilles på nye måder.	77	September 2000	-
42.	Ændring af direktiv 81/712/EØF om fastsættelse af fællesskabsanalysemetoder til kontrol af renhedskriterier	De gældende bestemmelser erstattes af et sæt generelle principper og en henvisning til andre lignende bestemmelser.	77	Juni 2001	-
43.	Afgørelse om ændring af Fællesskabets liste over aromastoffer, som anvendes eller er bestemt til anvendelse i eller på levnedsmidler	Ajourføring af registeret.	77	December 2000	-
44.	Forordning om et program til evaluering af anvendelsen af aromastoffer	Opstilling af prioriteringer og tidsfrister for evaluering.	77	Juni 2000	-
45.	Forslag til en forordning om tilsætningsstoffer til anvendelse i	Opstilling af en liste over tilsætningsstoffer, der er godkendt til anvendelse i aromastoffer.	77	Juni 2001	December 2002

NR.	Foranstaltning	Formål	REF. TIL HB	Vedtagelse af Kommis- sionen	Vedtagelse af Rådet/ Parlamentet
	aromastoffer				
46.	Forslag til en forordning om røgaramaer	Fastlæggelsen af betingelserne for produktionen af røgaramaer.	77	Juni 2001	December 2002
X. Materialer, der kommer i berøring med fødevarer					
47.	Forslag om ændring af direktiv 89/109/EØF om materialer bestemt til at komme i berøring med levnedsmidler	Bestemmelser om, at en ajourføring af specifikke direktiver kan ske under anvendelse af forskriftsproceduren og om ændring eller indsættelse af bestemmelser om mærkning af sådanne materialer.	78	December 2000	December 2001
48.	Ændring af direktiv 90/128/EØF om plastmaterialer bestemt til at komme i berøring med levnedsmidler	Ajourføring af listen over plastmaterialer, som er godkendt til at komme i berøring med fødevarer.	78	December 2000	-
49.	Praktisk vejledning om materialer bestemt til at komme i berøring med fødevarer	Vejledning om anvendelsen af Fællesskabets bestemmelser vedrørende sådanne materialer.	78	December 2000	-
XI. Nye fødevarer/genetisk modificerede organismer					
50.	Forordning til præcisering af godkendelsesproceduren for nye fødevarer og nye fødevaringredienser	Præcisering af godkendelsesproceduren i forordning nr. 258/97 om nye levnedsmidler og nye levnedsmiddelingredienser samtidig med at proceduren gøres mere gennemskuelig.	76	September 2000	-

NR.	Foranstaltning	Formål	REF. TIL HB	Vedtagelse af Kommis- sionen	Vedtagelse af Rådet/ Parlamentet
51.	Rapport om gennemførelsen af forordning nr. 258/97 om nye levnedsmidler og nye levnedsmiddel- ingredienser	En undersøgelse af, hvordan lovgivningen om "nye fødevarer" anvendes, og en vurdering af dens indvirkning på folkesundheden, forbrugerbeskyttelsen, forbrugeroplysningen og det indre marked.	76	December 2001	-
52.	Forordning om mærkning af fødevarer, der indeholder eller hidrører fra genetisk modificerede organismer	En yderligere harmonisering af bestemmelserne vedrørende mærkning af fødevarer, tilsætnings- og aromastoffer, som indeholder eller hidrører fra genetisk modificerede organismer.	76 103	September 2000	-
XII. Ioniserende bestråling af fødevarer					
53.	Forslag om ændring af direktiv 1999/3/EF om levnedsmidler og levnedsmiddelingredienser, som er behandlet med ioniserende stråling	Supplering af fællesskabslisten over de fødevarer og fødevareingredienser, som må behandles med ioniserende stråling.	79	December 2000	Juni 2002
54.	Beslutning om etablering af en oversigt over faciliteter til ioniserende stråling	Offentliggørelse af en oversigt over de faciliteter til ioniserende stråling, som er godkendt af medlemsstaterne, og over tilsvarende faciliteter i tredjelande, som er blevet godkendt af EU.	79	December 2000	-
XIII. Diætetiske fødevarer/kosttilskud/berigede fødevarer					
55.	Direktiv om fødevarer til indtagelse i forbindelse med stærkt krævende muskelarbejde	Fastsættelse af specifikke bestemmelser for fødevarer, til indtagelse i forbindelse med stærkt krævende muskelarbejde, især for sportsfolk.	105	December 2001	-

NR.	Foranstaltning	Formål	REF. TIL HB	Vedtagelse af Kommissionen	Vedtagelse af Rådet/Parlamentet
56.	Rapport om fødevarer til personer, der lider af diabetes	Vurdering af behovet for specifikke bestemmelser om fødevarer til personer med kulhydratstofskifteproblemer.	105	December 2001	-
57.	Forslag om ændring af direktiv 89/398/EØF om levnedsmidler bestemt til særlig ernæring	Fastsættelse af, hvilke betingelser der skal være opfyldt for at betegnelsen "lavt saltindhold" eller "usaltet" og "glutenfri" må anvendes.	105	December 2001	December 2002
58.	Direktiv om renhedskriterier for næringsstoffer i fødevarer bestemt til særlig ernæring	Fastsættelse af renhedskriterier for næringsstoffer, som tilsættes fødevarer bestemt til særlig ernæring, eller som indgår i kosttilskud og næringsberigede fødevarer.	105	December 2002	-
59.	Direktiv om stoffer, som af ernæringshensyn tilsættes fødevarer bestemt til en særlig ernæringsmæssig anvendelse	Fastsættelsen af en positivliste over de forskellige stoffer, som af ernæringshensyn tilsættes fødevarer bestemt til en særlig ernæringsmæssig anvendelse	105	Juni 2000	-
60.	Forslag til et direktiv om kosttilskud	Fastsættelse af fælles kriterier for markedsføring af koncentrerede former for næringsstoffer (vitaminer og mineraler)	105	Marts 2000	Marts 2001
61.	Forslag til et direktiv om berigede fødevarer	Fastsættelse af bestemmelser om markedsføring af fødevarer, der er tilsat vitaminer og mineraler.	105	September 2000	September 2001
62.	Ændring af direktiv 91/321/EØF om modernælkserstatninger og tilskudsblandinger til spædbørn og småbørn	Opstilling af en liste over pesticider der ikke må anvendes i landbrugsprodukter, som er bestemt for spædbørn og småbørn.	105	November 2000	-

NR.	Foranstaltning	Formål	REF. TIL HB	Vedtagelse af Kommis- sionen	Vedtagelse af Rådet/ Parlamentet
63.	Ændring af direktiv 96/5/EF om forarbejdede levnedsmidler til spædbørn og småbørn	Opstilling af en liste over pesticider, som ikke må anvendes i landbrugsprodukter, som er bestemt for spædbørn og småbørn.	105	November 2000	-
64.	Ændring af direktiv 80/777/EØF om mineralvand	Opstilling af en liste over mineralvands bestanddele og angivelse af under hvilke betingelser visse mineralvand må behandles med ozonberiget luft.	79	September 2000	-
XIV. Mærkning af fødevarer					
65.	Forslag om ændring af direktiv 79/112/EØF om mærkning af levnedsmidler samt præsentationsmåder og reklamer for levnedsmidler	En angivelse af under hvilke betingelser det er tilladt at anvende "funktionelle påstande" og "ernæringsmæssige påstande".	101	Juli 2001	Juli 2002
66.	Forslag om ændring af direktivet om næringsdeklaration	Ændring af bestemmelserne om næringsdeklaration, således at de lever op til forbrugernes behov og forventninger.	101	Juli 2001	Juli 2002
67.	Forslag om ændring af direktivet om vildledende reklame	En præcisering af direktivets rækkevidde med hensyn til angivelser, der især vedrører fødevarer, sundhed og miljø.	102	December 2000	Juli 2002
XV. Pesticider					
68.	Forordning om kontrol med pesticidrester i fødevarer	En forbedring af koordineringen og kvaliteten af kontrollen med forekomsten af pesticider i fødevarer.	74	Marts 2000	-
69.	Henstilling om et samordnet fællesskabsprogram for 2001 om kontrol med pesticidrester i fødevarer	Henstilling om et samordnet fællesskabsprogram for 2001 om kontrol med pesticidrester i fødevarer.	74	December 2000	-

NR.	Foranstaltning	Formål	REF. TIL HB	Vedtagelse af Kommissionen	Vedtagelse af Rådet/ Parlamentet
70.	Beslutninger truffet af Kommissionen om aktive stoffer i pesticider optaget i eller udelukket fra bilag I i direktiv 91/414/EØF	Aktive stoffer i pesticider evalueres efter fremgangsmåden i direktiv 91/414/EØF, og skal efter evalueringen enten optages i bilag I eller skal trækkes tilbage fra markedet.	74	Fortløbende proces	-
71.	Forordning om evaluering af de aktive stoffer i eksisterende pesticider	Fastsættelse af en prioriteret liste over stoffer, der skal evalueres på EF-plan; indførelse af en underretningsprocedure for alle øvrige stoffer. Fastlæggelse af de grundlæggende regler for den afsluttende fællesskabsevaluering af aktive stoffer.	74	December 2000 September 2001	-
72.	Forslag om ændring af direktiv 91/414/EØF	Bl.a. – udvide rækkevidden til at omfatte genetisk modificerede organismer – tillade at der inden for en harmoniseret fællesskabsordning opkræves gebyrer i forbindelse med evalueringen af nye aktive stoffer i pesticider – udvikle en hurtig procedure for stoffer, der indebærer en ringe risiko – klarlægge problemerne i forbindelse med databeskyttelse, arbejdsdeling, parallelimport, klassifikation og mærkning, grænsetilfælde i forhold til lovgivningen om biocider m.v.	74	Juni 2002	Juni 2003
73	Direktiv til udarbejdelse og vedtagelse af bilagene til direktiv 91/414/EØF	Udarbejdelse af EF-datakrav for ikke genmodificerede mikrobielle plantebeskyttelsesmidler.	74	December 2000 December 2001	-

NR.	Foranstaltning	Formål	REF. TIL HB	Vedtagelse af Kommis- sionen	Vedtagelse af Rådet/ Parlamentet
		<p>Udarbejdelse af et harmoniseret sæt risiko- og sikkerhedsbestemmelser.</p> <p>Fastsættelse af ensartede principper til vurdering af sikkerheden i forbindelse med anvendelsen af mikroorganismer så som plantebeskyttelsesprodukter.</p>		December 2001	
XVI. Ernæring					
74.	Forslag til Rådets henstillinger vedrørende Fællesskabets vejledende kostråd	Skal være en hjælp for medlemsstaterne i forbindelse med deres udarbejdelse af en politik for ernæringsområdet Strømlinet informationsstrøm, således at forbrugerne sættes i stand til at foretage et informeret valg.	107	December 2000	December 2001
XVII. Frø					
75.	Forslag til en forordning vedrørende miljørisikovurdering i relation til genetiske modificerede plantevarianter	74. Fastsættelse af de nærmere betingelser for udførelsen af den risikovurdering, der finder anvendelse på genetisk modificerede landbrugsplantearter og grøntsagsarter i henhold til Rådets direktiv 98/95/EF.	75. 69 76. 76	77. Marts 2001	78. Marts 2002
76.	Direktiv om miljørisikovurdering og de vurderingsprincipper, som er fastsat i forordning nr. 258/97 med hensyn til genetisk modificerede plantevarianter	En teknisk og videnskabelig vejledning i, hvordan man udfører de vurderinger, der finder anvendelse på genetisk modificerede landbrugsplantearter og grøntsagsarter.	69 76	Juni 2001	-

NR.	Foranstaltning	Formål	REF. TIL HB	Vedtagelse af Kommissionen	Vedtagelse af Rådet/Parlamentet
77.	Direktiver om ændring af bilagene til direktiverne om handel med frø	<p>Fastsættelse af de nærmere regler for det krav om mærkning, der i Rådets direktiv 98/95/EF blev fastsat for frø fra genetisk modificerede landbrugsplantearter og grøntsagsarter.</p> <p>Fastsættelse af højere krav til renhed med hensyn til den tilfældigt forekommende tilstedeværelse af genetisk modificerede frø i frøpartier af traditionelle plantevarianter.</p>	69 76	December 2000	-
78.	Forslag til et direktiv om ændring af direktiv 68/193/EØF om handel med vegetativt formeringsmateriale af vin	Fastsættelse af vurderingsprocedurer og mærkningskrav for formeringsmateriale fra genetisk modificerede vinvarianter.	69 76	Januar 2000	Juni 2001
<i>XVIII. Støtteforanstaltninger</i>					
79.	Forslag til forordning om finansiel støtte til EF-foranstaltninger i relation til fødevarerikkerhed	Etablering af et ensartet retsgrundlag til sikring af en tilstrækkelig EF-støtte til foranstaltninger, der er nødvendige for at forbedre fødevarerikkerheden (forbindelses- og referencelaboratorier, udveksling og uddannelse af embedsmænd m.v.).	Kap. 3	December 2000	December 2001
80.	Forslag til afgørelse om etablering af en database over kostvaner for alle personer i EU	Etableringen af en basis af eksponeringsdata, der anvendes ved risikovurderinger og til ernæringsformål.	74	December 2000	December 2001
81.	Beslutning om en rådgivende komité for fødevarerikkerhed	Sikre en øget deltagelse for interesseorganisationer i EFs politik inden for fødevarerikkerhed ved at strømline de eksisterende rådgivende komitéer.	11	December 2000	-

NR.	Foranstaltning	Formål	REF. TIL HB	Vedtagelse af Kommissionen	Vedtagelse af Rådet/ Parlamentet
XIX. Politik over for tredjelande/ internationale relationer					
82.	Forslag til aftaler med tredjelande	Indgåelse af nye aftaler med tredjelande om veterinære og/eller fytosanitære emner.	113	Fortløbende proces	-
83.	Forslag om Det Europæiske Fællesskabs tiltræden til Codex Alimentarius	Styrkelse af EUs deltagelse i udviklingen af internationale fødevarerstandarder.	111	Maj 2000	December 2000
84.	Forslag om Det Europæiske Fællesskabs tiltræden til Det Internationale Kontor for Epizootier	Styrkelse af EUs deltagelse i udviklingen af internationale standarder for dyresundhed	111	December 2000	December 2001